ئادىل تۇنىياز

داستانلىرى

ئېلكىتاپ تۈزگۈچى: ئابرال

http://ilkitap.blogbus.com

مۇندەرىجە

ئېلكىتاپ تۈزگۈچىدىن 3

قەشقەردىكى يەرشارى 4

ئەركەكلەر قېنى سىلەر؟ 26

سۆزۈك سەپەر 59

ئېلكىتاپ تۈزگۈچىدىن

قەدىرلىك تورداش ! سىز توردىن چۈشۈرۈپ كۆرىۋاتقان ئاتاقلىق ياش شائىرىمىز ئادىل تۇنىيازنىڭ بۇ بۇ ئېلكىتابىغا شائىرنىڭ ئۈچ پارچە داستانى كىرگۈزۈلگەن بولۇپ، بۇ داستانلار بىلىك، سۇمرۇغ،ئەسىرىم قاتارلىق ئۇيغۇر مۇنبەرلىرىدىن كۆچۈرۈپ ئېلىنغان بولۇپ، تورغا يوللىغان تورداشلارنىڭ ئىسمىنى ئەسكەرتەلمىگىنىم ئۈچۈن كەچۈرۈم سورايمەن.

بۇ داستانلارنىڭ كىلىش مەنبەسى ئېنتىرنىت بولۇپ، ئېلكىتاپتىكى بارلىق ئەسەرلەرنىڭ ئاپتۇرلۇق هوقۇقى ۋە شۇنداقلا ئۇنىڭدىكى كۆز قاراشلار ئەسلى ئاپتۇرغا مەنسۇپ. بۇ كىتاپ پەقەتلا شەخسنىڭ قىزىقىشى بويىچە تۈزۈلۈپ،پەقەتلا هەۋەسكار دوسلارنىڭ پايدىلىنىشى ئۈچۈن تورغا يوللاندى. بۇنىدىن سىرت ئېلكىتاپنى سودا ياكى باشقا ساهەدە ئىشلىتىشكە بولمايدۇ. ئەگەر ئاپتۇرنىڭ ياكى نەشر هوقۇقىغا ئىگە ئورۇنلارنىڭ رۇخستىسىز سودا ياكى باشقا ساهەلەردە ئىشلىتىپ، بىرەر مەسىلە كۆرۈلسە بارلىق ئاقىۋەتكە ئىشلەتكۈچى ئۆزى مەسئۇل بولىدۇ. ئابرال ئېلكىتاپ تارقىتىش بىلوگى هىچقانداق مەسئۇلىيەتنى ئۆز ئۈستىگە ئالمايدۇ.

ئەگەر سىز ئاپتۇرلۇق هوقۇقۇمغا ۋە ياكى نەشر هوقۇقۇمغا دەخلى قىلدىڭىز دەپ قارىسىڭىز بىزگە ئېلخەت ياكى ئۇچۇر ئارقىلىق ئەسكەرتىپ قويغايسىز. بىز سىزنىڭ ئەسىرىڭىزنى ئىمكانىيىتىمىزنىڭ يېتىشىچە توردا تارقىتىشنى دەرهال توختىتىمىز.

ئېلخەت ئادرىسىمىز: abral@live.com ياكى abral@live.cn

ۋە ياكى بىۋاستە ئابرال ئېلكىتاپ تارقىتىش بلوگىدا سۆز قالدۇرسىڭىزمۇ بولىدۇ. بىزنىڭ ئادرىسىمىز:

http://ilkitap.blogbus.com

هۆرمەت بىلەن : (بىلىك – ئىنتىل) ئابرال

تۈزۈلگەن ۋاقتى: 2009-يىلى 2-ئاينىڭ 1- كۈنى .

http://ilkitap.blogbus.com

قەشقەردىكى يەر شارى

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

«داستان»

(1)

سالام ئۇيغۇر دىگەندە قۇياش،
سالام ئۇيغۇر دىگەندە تارىخ،
قەشقەر شەھرى ئوخشار قەسرگە.

يۇلتۇزلار پەرۋاز قىلار تاڭ سەھەردە،
پەسىللەر پەرۋاز قىلار دەرەخلەردە،
بۇ شەھەر پەرۋاز قىلار چۆچەكلەردە.
بۇ يەردىكى ئادەملەر
پەرۋاز قىلار يۈرەكلەردە.

ئات قوشۇلغان
قىزىل سايىۋەنلىك مەپە
تاڭ سەھەردە ئۆتتى يېنىمدىن،
جىرىڭلىتىپ قوڭغۇرىقىنى.
سېۋەتنى قويۇپ بېشىغا

http://ilkitap.blogbus.com

گىردە سېتىپ يۈرگەن بىر بالا
تاڭ سەھەردە ئۆتتى يېنىمدىن.
قۇشلار،
هاۋا،
سۇمبۇل چاچلىق ئايال،
يەنە بىر ئايال،
كۆز،
ئەتلەس كۆڭلەك،
ساقال،
تاڭ سەھەردە ئۆتتى يېنىمدىن.
مەن
كىشلەر چاي ئىچىۋاتقان،
مۈگدىشىۋاتقان،
يۆتەلگەن،
چەينەك جوغىسىنى
پىيالىگە تەڭكۈزۈپ
چاي قۇيغان،
چاي شامىسىنى پۈۋلەۋاتقان،
كىشلەر بىر - بىرىگە بېقىپ
گەپلەشكەن،
سەنلەشكەن،
قايناق بىر چايخانا ئالدىدىن ئۆتكەچ،

http://ilkitap.blogbus.com

كىملىكىمنى بىلىندۈرمەستىن
ئۇغرىلىقچە كۆيۈپ يۈرىمەن.
كوچىدىكى ھەممە نەرسىگە
قاراپ ـ قاراپ يەنىلا تويماي
نۇردەك ئۈنسىز سۆيۈپ يۈرىمەن.

سۆيىمەن

ئاي نۇرىدا تۇرغان ئاق تېرەكلەرنى،
جىمجىت تۇرغان كۆلەڭگىسىنى،
ئېرىپ كەتكەن كۆلەڭگىسىنى.
سۆيىمەن سېنتەبىردە ياغقان يامغۇرنى،
ماي يولدا جىم ياتقان يامغۇرنى،
ئۈنسىز يىغلاۋاتقان يامغۇرنى.
ئەينەكلەرنىڭ سۇنۇقلىرىغا
نۇر مارجىنى چاچقان يامغۇرنى.
سۆيىمەن مەسچىتتىن يانغۇچىلارغا
خۇدانىڭ قوللىرىدىن ئاققان يامغۇرنى.
سۆيىمەن ئۈندىكى قارنى، شامالنى.
چىملىقلاردا، ئېرىق بويىدا
سازاڭ تېرىپ يۈرگەن باھارنى.
12ـ ئاينى، 12 ئاينى،
چوڭ كوچىنى، خالتا كوچىنى،
تىلەمچىنى، پالچى ئايالنى،

تەشتەكلىك، تەشتەكسىز دېرىزىلەرنى،
سىنى ھەم ئۈنى.
سۆيىمەن
مىلادىدىن بۇرۇنقى
ۋە كېيىنكى تارىخنى،
سۆيىمەن تارىخنىڭ كەلگۈسىنىمۇ.
بىكەتتە
بايا ماڭغا ئەنجۈر ساتقان چال
(ئۈنتۈپ قالغان بولسا كېرەك)
ئەنجۈر ساتتى يەنە بىر نۆۋەت.
بارلىقنى بىلمەس ئۇ مەندە
ئەنجۈردىنمۇ شېرىن مۇھەببەت.
تونۇش مەن بۇ مۇھەببەت بىلەن
تونۇشلارغا، ناتونۇشلارغا،
كوچىدىكى ئاپتوبۇسلارغا.
ئۇزۇن يوللۇق تېلېفون سىمىدەك
تۇتىشارمەن مۇھەببەت بىلەن
قەشقەردىنمۇ يىراق جايلارغا.
لاتۋىيىگە، فرانسىيىگە،
شىمالىي قۇتۇپتىكى ئېسكىموسلارغا،
ئاق تەنلىكلەر ئارىسىدىكى
يۇلتۇزلۇق كېچىدەك ئۆچمەس نېگىرغا.

http://ilkitap.blogbus.com

ئاتلانتىك ئوكيان بويلىرىدىكى
غارغالتىغا، بېلىقچى قىزغا.
يىراق چىلى ئورمىنىدىكى
يىنىك، جىمجىت ئاي نۇرلىرىغا.
سۇ ئۈستىدە كەچكى شەپەق
قىزىلگۈل بولۇپ ئېچىلىپ قالغان
گۈگۈمدىكى نىل دەرياسىغا.
مەن بۇ كىچىك زېمىندا تۇرۇپ
تارىم دەرياسىنىڭ دولقۇنى بولۇپ
كېتەلەيمەن دېڭىزلارغا قوشۇلۇپ.
مەن
ئالتاي ئورمىنىدىكى بىر يۇلتۇز بولۇپ
بېرەلەيمەن پەلەستىنلىك ئايالغا
مەھبۇبىنىڭ قەبرىسىنى يورۇتۇپ.
مەن
بەخت تىلەيمەن ئەيسا تىلىدا
كرىست كۆتۈرۈپ يېرۇسالىمغا
كېتىۋاتقان ياش يەھۇدىيغا.
مەن تەكلىماكاننىڭ تومۇز پەسلىدە
سالام بېرىمەن قۇمنىڭ رەڭگىدە،
ياۋروپانىڭ يېشىل رەڭگىگە.
ھاۋا بولۇپ كۆلۈمسىرەيمەن

http://ilkitap.blogbus.com

كەڭ زېمىننىڭ ھەممە يېرىگە.
مەن نۇر چېچىپ تۇرغان بىر چېكىت،
يەر شارىنىڭ خەرىتىسىدە.
قەشقەر
ماڭا ئوخشاش كىچىك بىر شەھەر .

(2) ھېيتگاھ بازىرى

جىمجىت يۆرەكتەك
جىمجىتقىنا مەسچىت مۇنارى.
كۆز
سۆزلىيەلەيدىغان كۆز.
خۇدا
بەندىسىز خۇدا.
دۇنيا
ئېغزى بار دۇنيا.
ناخشا
ئېيتىلمىغان ناخشا.

ھېيتگاھ بازىرى ئالامەت بازار،
ئۇيغۇر ئۇيغۇرغا قىستىلىپ بارار.
ئاشقلار گۈل ئالغىلى كېلەر،
كۆزسىزلەر كۆز ئالغىلى كېلەر،
سۈكۈتلەر سۆز ئالغىلى كېلەر.
http://ilkitap.blogbus.com

ئەرلەرجاننى سېتىپ نان ئالدۇ،
ئوسما سېتىپ ئالدۇ ئايال.
يىگىتلەر يۆلىنىپ رىشاتكىلارغا
يات بىر شەھەردە تۇرغانغا ئوخشاش،
كۆزىتەر ھەممىنى بىپەرۋا، قىيپاش.
بىر بوۋاق كوچىغا چىقار يالىڭاچ،
چوڭلار ئۆرە - تۆپە بولۇپ تۇشمۇتۇش
شۇ ھامان كىيدۈرمەك بولار ئۈستۋاش.
قاراڭغۇ شائىرنىڭ تەسەۋۋۇرىدا
ئادەملەر يۈرىكىدىن كۆرۈنەر قۇياش.
ھېيتگاھ مۇنارى،
ئۈنىسىز دۈپۈلدەۋاتقان
يۈرەككە ئوخشاش .

(3) ساقنامە

بىر توپ ئورۇق پەرىشتىلەردەك
مەغرۇر بىز ھەم،
بىچارە بىز ھەم.
توختىماي جىرىڭلار كۆڭۈل تېلېفونى،
ئېھ ، ئۇنى ئالغىلى چىقمايدۇ ئادەم ...
قات - قات غېرىبلىق
مىڭلىغان سۈپسۈزۈك ئادەملەر ئارا ...

ئۈزاتقىن ساقى

تولدۇرۇپ قەدەھكە دەل - دەرەخلەرنى،
يامغۇرنى، پاتقاقنى، ئاينى.
قەشقەرنىڭ ئاي تۇغقان كوچىلىرىنى،
ئادەملەر مىغىلداپ تۇرغان بىكەتنى.
توشقۇزۇپ ئەسەبىي قىزغىنلىقىڭغا
بورانىنى قەدەھكە سالغاندەك سىلىپ
ئۈزاتقىن لىپمۇلىق قەدەھنى ماڭا.
ئۈزاتقىن ئەسەبىي قىزغىنلىقىڭنى ...
بىر نۆۋەت ئەپۇ قىل لوگىكىشۇناس،
بىزنىڭ ساقىمىز
ئۈزاتسۇن بىر قەدەھ بىمەنە خىيال،
غالجىرلىق كەم بولدى بىزدە ئېھتىمال.
ئۈچرىتىپ قالساقلا ئۆز- ئۆزىمىزنى،
يۇمماقچى بولىمىز كۆزىمىزنى.
ئاجايىپ سۆلەتلىك روھىي كېسەللەر
ئۆستەلدە، كوچىدا، ئېسىل كىتابتا
ۋە ياكى ئوقۇمۇشلۇق ئادەملەر ئارا
خىزىردەك يولۇقۇپ تۇرىدۇ دائىم ...
قايتىممەن تەڭشىلىپ قاۋاقخانىدىن،
ئۆچمەكتە يۇلتۇزلار،
ياندۇرغان شاملارمۇ سەن ماڭا ئاتاپ،

http://ilkitap.blogbus.com

ئۆچۈشكە باشلىدى ئاستا پىلىلداپ ...
قۇياش
قۇياشنىڭ كېسىك قۇيرۇقىدەك
ئۇچۇپ يۈرەر قاۋاقخانىدا ...
قاۋاقخانا
كالا كۆزلۈك جوۋاندەك
ئەركەكلەرنى قىلار مەھلىيا.
شارابلارنىڭ خۇشبۇيى بەرگىگە،
قەدەھلەرنىڭ ئوتتەك لېۋىگە،
يىغلاۋاتقان شامنىڭ كۆزىگە،
كۆمۈلدۇ ئەرلەرنىڭ تېنى.
ـ نە سەۋەبتىن ئىچتىڭ قەلەندەر؟
ـ بەك ۋاپاسىز چۆنكى ئادەملەر.
ـ ئىچمەيلىمۇ بۈگۈن،
ـ نېمىشقا؟
ـ ئىش ھەققىمنى ئالدىم قولۇمغا.
ـ سىزچۇ ئەپەندى؟
ـ كىم ئىچىدۇ ئىچمەي تارىخچى.
ـ سەنچۇ ھوي بالا،
ـ چوڭلاردىن سورا ...

جان كەيپىلىك، جانان كەيپىلىك،
http://ilkitap.blogbus.com

تۈننىڭ قارا چاچلىرى

يوتىسىدا يەلپۈنەر ئىللىق.

كوچىدىكى قاراڭغۇلۇقتا

يۇلتۇز قىزلار تۇرىدۇ كۈلۈپ.

سەن بىلمەيسەن،

ئېتىك نىمە، ئۆيۈڭ قايىاندا،

سەن بارمۇ - يوق مۇشۇ جاھاندا .

ئۇخلىغىنىڭ يادىڭدا پەقەت

بىر كېچىدەك، بىرەر سائەتتەك،

بىر ئەسىردەك، ئىككى ئەسىردەك.

سەن كۆزۈڭنى ئاچقان ۋاقىتتا

كوچىدىكى مۇنار ئۈستىدە

قىيسىق قۇياش تۇرار ساڭگىلاپ ...

گىرە سېلىپ ئاق كۆڭۈل يارغا،

يىغلىۋالغۇڭ كېلىدۇ راسا.

دوستۇڭنىمۇ، دۈشمىنىڭنىمۇ

تىللىۋالغۇڭ كېلىدۇ راسا.

باي بولماقچى بولغان سودىگەر

ئەتلەس ساتماي سېتىش كېرەك مەي.

توي لەززىتى مەيدە ئەمەسمۇ،

ئۇسسساڭمۇ ئىچىش كېرەك مەي.

يول سۈپۈرگۈچى

http://ilkitap.blogbus.com

مەنسىپنى قۇتلار مەي بىلەن
بىر كوچىغا باش بولغان كۆنى.
كاتتا ئەمەلدار،
ئەملىدىن ئايرىلغان كۆنى
مەيخانىدا يىتتۆرۈپ قويار
ئۆزۈن يىللىق سالاپىتىنى.
تەستىقلايدۇ مەستلىكتە سوتچى
ئۆز - ئۆزىنىڭ جازا خېتىنى.
مەست دوختۇر
نېرۋا كېسەل كىرسە ئۇشتۇمتۇت
چېكىسىگە سۆركەپ قويار يود .
يېشلەلمەي ئوغرى مەستلىكتىن
ئاپتوبۇستا دەلدەڭلەپ تۇرۇپ
يانچۇقلارغا ئۇزىتىدۇ پۇت.
مەيخانىغا كىرسە قەلەندەر
كۆرۈنىدۇ مەيخانا ئىچى
ئوردىسىدەك ئەڭ سېخى شاھنىڭ.
مەست بولغاندا ئاقىل تارىخچى
يىلنامىلەر مەست بولار بىر - بىر
تاپالمايدۇ ئۆز تارىخىنى ...
سەن كېتىسەن مەي ئىچمەس شائىر
چوڭ شەھەردىن خىلۋەت دالاغا.

http://ilkitap.blogbus.com

بۇلاق يېنىك شىلدىرلاپ تۇرار،
كەيپ بولغۇڭ كەلمەس زادىلا.
سەن يىغلايسەن، ئوخشار تەبىئەت
باغرى يۇمشاق ئاق دىل ئانىغا.

شەيتان
قەشقەردىكى قاۋاقخانىدا ...
(4) قۇشلار
ۋەتەنسىز قۇشلار
پەسىللەرگە ۋەتەن دەپ يىغلار.
سەرسان شامال كۆتۈرۈپ يۈرەر
غازىڭنىي ئۆز ۋەتىنىنىڭ.

غېرىبلىقتەك
ئېگىز بىنا.
قوشنا ئۆيدىكى ئادەم.
تام.
ئىككىنچى قېتىملىق ئۆرپ ـ ئادەت.
توي.
ناتونۇش دەپنە مۇراسىمى.
قۇشلارنىڭ يېشى.
ئەينەك غېرىبلىق.

http://ilkitap.blogbus.com

قول يەتمەس ئىشلى.

كارىۋات.

قاچقان ئۆيقۇ.

ئوچۇق دېرىزىدىكى

ئاپئاق ساڭگىلاپ تۇرغان

ۋەتەنىنىڭ مۇزلىغان قولى.

غەم تولغان كۆلدان.

ئايروپىلان.

دېڭىز.

قۇشلارنىڭ پېشى.

ھەممە يەردە يات ئادەم.

مەيلى تۇر پارىژنىڭ گۈزىلى بىلەن،

يەنىلا ئۆزۈڭنىڭ ئەمەستەك كۆلكەڭ.

ئەسلەيسەن نەم قىلىپ قول ياغلىقىڭنى.

ۋەتەندە دەردىڭمۇ ئۆزۈڭنىڭ دەردى،

ۋەتەندە يىغاڭمۇ ئۆز تىلىڭ بىلەن.

مىليونېر بوپكەتكىن بەربىر يەرلىك

قەلەندەر ئالدىدا بىر كەپەڭمۇ يوق.

ھەر كىم باقالايدۇ كۆزۈڭگە سوغۇق.

مەيلى سەن شاراب ئىچ ئالتۇن قەدەھتە،

بىر كۆپۈك چىقسىلا ئۇستىگە لەيلەپ

http://ilkitap.blogbus.com

ئوقۇساڭ يېزىلغان ۋەتەن دېگەن خەت.
بېرلىن ئاسمىنىدا كۆرىسەن ھەر كەچ
جىمىكى يۇلتۇزدىن ئۇيغۇر كۆزىنى.
مۇقەددەس بۇۋى مەريەم چېركاۋى
كۆرۈنەر سەن ئۆسكەن تار كوچىدىكى
كىچىك بىر مەسچىتتەك ئۇيغۇرۇڭ سالغان.
ھەج قىلىپ مەككىگە بارساڭ مۇبادا،
تۇيۇلار يۇرتۇڭدا قالغاندەك خۇدا.
مۇبادا دوزاختا بولسىمۇ ۋەتەن،
مەڭگۈ بىر مۇھاجىر جەننەتكىمۇ سەن.
ۋەتەن، ئاھ ۋەتەن،
چىرايلىقتۇر ھەممە نەرسىسى،
چىرايلىق ئۇنىڭ قايغۇسىمۇ ھەم.
گۆھەردۇر، ئالمىدۇر، خۇش پۇراق گۈلدۈر،
ۋەتەن دالىسىدا كۆرگەن توڭ تېزەك.
ئەيسادۇر، مۇسادۇر يۇرتۇڭ ئادىمى،
يات يۇرتتا تۇغقانمۇ تۇيۇلماس دوستتەك.
ۋەتەندە بىر ناتونۇش بالا
يۈگۈرۈپ ئۆتكەن بولسا ئالدىڭدىن
يۈز يىلدىمۇ چىقماس يادىڭدىن.
تىللاپ سالغان بولسا ئىلگىرى
ئۆز ئېلىڭدە ئۆز تىلىڭدا ئۆز؛
http://ilkitap.blogbus.com

تاپالمايسەن دۇنيادا ھازىر
شۇ تىلدىنمۇ گۈزەلرەك بىر سۆز.
شېئىرنى ئوقۇساڭ بەزەن
گېزىتلەردىن پاز ياكى تاگورنىڭ؛
تېتمايدۇ ساڭا ئۇ قىلچە،
ئۆز يۇرتۇڭدا ئېيتقان قوشاقچە.
ئۇزاتقاندا ئەزرائىل بىر كۈن
دەستە تىزىپ ئۆلۈم گۈلىدىن،
سەن ئۆزۈڭگە توقۇيسەن كېپەن
ۋەتەندىكى خىياللار بىلەن.
يات تۇپراقتا كۆمۈلگەندە سەن
كۆمۈلىدۇ قەلبىڭگە ۋەتەن ...

سېغىنغاندا قەشقەرنى
چەت ئەلدىكى ھەر بىر مۇھاجىر
شۇنداق يازار خەت يازسا ئاخىر.

(5) چەكسىز نۇر

قەشقەردىكى ئاياللار
قەشقەردىكى ئەرلەرنىڭ چۈشى.

http://ilkitap.blogbus.com

تاپىنىك نۇر، قاناتلىرىك نۇر،
كۆلەڭگەڭ نۇر، يوپۇرمىقىك نۇر،
ئاۋازىك نۇر، خۇش پۇرىقىك نۇر.
بارچە ئەرلەر چەكسىز سوزۇلغان
قاپقاراڭغۇ تاغ جىلغىسىدۇر.
قەشقەر گويا ئورمانلىق،
سەھەر سىنىك ئىزىك ئەمەسمۇ؟
ئويغا چۆكسەڭ خىيالىك گۈگۈم،
تۈن كىچىلەر چىچىك ئەمەسمۇ؟
ئاڭلىنىدۇ خىلۋەت تىنىڭدىن
شىلدىرلىشى بۇلاق سۈيىنىك.
تىنىك مۇنبەت ئىكىنزار گويا
گۈل ئېچىلغان پۇتلىرىك ئارا.
سەن بولسەن كىچىك ئالىملىق،
سەن گوياكى سۆزۈك مۇزىكا.
سەن ئەرشتىن چۈشكەن پەرىشتە،
مەن ئۈيقۇغا كەتكەن ۋاقىتتا.
سەن گوياكى بىر تال چۈمۈلە،
مەنسى يوق خەت يېزىپ يۈرگەن.
سەن گوياكى نامسىز چىغىر يول،
ئەرلەر دائىم ئىزىقىپ يۈرگەن.
ئايال، ئەر ۋە كەچتىكى كارىۋات،

http://ilkitap.blogbus.com

يىنىك، پىنھان چېلىنغان بەدەن،
ئۇپپىرىماس ساز، مەستخۇش مۇزىكا.
ئېھ، يالىڭاچ نومۇسچان خىيال،
ئېھ، ئۆزىنى يوقاتقان دۇنيا.
نەرە تارتقان قىلچىلىق ئەرلەر
قان ئىچكەن يىقىلار بىر- بىر،
قۇل بولىمىز ئاستا بەك ئاستا .
ئۇ بىر ئايال مۇلايىم قاتىل،
ئەر ئۆلىدۇ نەيرەڭ بىلەنلا.
ئايال، ئېھ ئايال،
ئايال، ئايال، يوللاردا ئايال،
ئەبەدىيلىك نۇرلاردا ئايال.
بۇ ئالەمنىڭ غېرىبلىقىدىن
قۇتۇلۇشقا تاپالماي ئامال،
ساڭا موھتاج بولدۇم ئېھ ئايال.

بىر جۈپ گۈزەل ئالتۇن كەشنى مەن
كۆمۈپ قويدۇم شېئىرلىرىمغا.
ۋە ئالتۇندىن ياساپ بىر كىشەن
كۆمۈپ قويدۇم شېئىرلىرىمغا.

غېرىبلىقنىڭ سوغۇق نۇرلىرى
http://ilkitap.blogbus.com

چاقناتماقتا مېنى خانەمدە.
ئاھ، جىمجىتلىق،
سەن بەك ئېغىر قىز،
مۈزلىغان تېنىڭ.
رەسىمدىكى ئايال چولپانىنىڭ
كىيىملىرى نىپىز بەك نىپىز.
توساتتىنلا مىدىرلاپ تامدا
يېشىۋەتتى باغرىدىقىنى،
ئاندىن، ئاستا ـ ئاستا ...
بىر ئوغۇل بالا،
قوش قولىدا سىقىملاپ
ھېچكىمدىن قىلماستىن ھايا
ئانىسىنى ئەمەكتە تازا.
چەكسىز ئايال.
يات مەدەنىيەت.
ئىشكىسىز كوچا.
مۈنچىدىكى قىزنىڭ يوتىسى
نۇر چاچىدۇ ئەرلەر شەھرىگە.

سانسىزلىغان ئىزىمىز قالدى،
تالاي كەچتە ئاشۇ كوچىدا.
بەردىم گۈزەل كۆپ سۆكۈتلەرنى،

http://ilkitap.blogbus.com

بىرلا سۆزنى بەرمىدىم ئەمما.
ماڭغىنىمدا بىرگە سەن بىلەن،
يوق تۈيۈلار ياكى سەن يا مەن.
خىيال دەيمەن ئىشەنگۈم كەلمەي
ئىككىمىزدىن بىرسىمىز جەزمەن.
خىياللىرىم سەن ھەققىدىكى
پارە - پارە سۇنغان ئەينەكتۇر.
ئاۋازىڭ بار، يوقتۇر ھېچنېمەڭ،
بار پەقەتلا تالا - تالا نۇر.
كۆزۈڭدە لىق بىر كوزا سۇ بار،
قېنىپ - قېنىپ ئىچىپ بولۇپلا
چېقىۋەتكۈم كېلىدۇ دەرھال.
بار سېنىڭدە نازۇك بىر يۈرەك،
تەكچىدىكى جانان چىنىدەك.
دەيمەن ھېچكىم تەگكۈزمىسۇن قول
ئۇ چىنىگە مېنىڭدىن بۆلەك.
سەن مەن ئۈچۈن بىر پارچە شېئىر،
ئىزدەيمەن ئۇنىڭدىن پىكىر،
بار پەقەتلا تاتلىق ھېسسىيات.

قەشقەردىكى ئاياللار
ئەرلەر قۇرغان دۆلەتتە ياشار،

http://ilkitap.blogbus.com

يوق مۇستەقىل پادىشاھلىقى.
چۈشۈرىدۇ تەختتىن ئۇلار،
ۋە شاھ قىلار خالىسا سېنى.
بەرگەن چاغدا ئۇلار ھېسسىيات،
ئايلىنىدۇ ئەرلەر شائىرغا.
ئېرىشىدۇ نوبېلغا ھەتتا.
ئەگەر ئۇلار قىلمىسا ئىنساپ،
ئايلىنىدۇ ئاقىل ساراڭغا.
كىردى ئۆيگە ھارغىن مۇئەللىم ،
چايغا ئوخشاش ئىسسىق بىر ئايال
ئېلىپ كىردى پىيالىدە چاي.
قايتتى ئۆيگە كاۋاپچى يىگىت،
ئاغىچىسى چىقىپ خۇش چىراي
قوللىرىغا سۆيدى ئېگىشىپ.
رومان يازار يازغۇچى ئەختەم،
ئورىگىنالىنى رەتلەپ خانىمى
كۆچۈرىدۇ ياندا يەم بىلەن.
ھەسرەتلەنسە تارىخچى بوۋاي،
موميىمۇ چىبكەر بىرگە غەم.

كوچا ـ كوچا يەنە بىر كوچا،
بىر توپ ئايال چۈشكەن پاراڭغا.
http://ilkitap.blogbus.com

ـ ئاڭلىلىمۇ چىرايلىق قوشنام،
ـ گۆللۈك، نىپىز قەغەزدەك ئىشتان
ـ ئەنقەرەدە بوپتىمىش مودا.
ـ قىزنىڭ قېشى شالاڭمۇ نىمە؟
ـ بارىدىلىمۇ ئاخشامقى تويغا.
ـ چىچەن دىگەن ئاشۇ ئەخمەق خەق،
ـ تەنگە سىڭگەن نىننى يىمەي
ـ ئۇرۇش قىپتۇ دەيدۇ يېقىندا.
ـ ئەر چىقماپتۇ سەنئەتچى قىزغا.

...

غەمكىن شائىر يوللايدۇ سالام
پۈتكۈل قەشقەر گۈزەللىرىگە.
ھېيتگاھتا نان تىلەپ يۈرگەن
يۈزى تارىخ مىسكىن مومايغا.
لەڭپۇڭچىغا، ئاشپەز ئايالغا،
ئۈپكە ـ ھېسىپ ساتقۇچىلارغا.
ئۇيغۇر شىپاخانىسىنىڭ
ئايالار بۆلۈمىدىكى
ھەر بىر بىمارغا.
يول ـ يوللاردا كىتىۋاتقان
تۆت پەسىلنىڭ باغچىسى بولمىش
گۈل بەدەنلىك قىز ـ جۇۋانلارغا.

http://ilkitap.blogbus.com

سالام بىرەر ئوتتۇرا ئاسىيا،
سالام يوللار بىپايان دۇنيا،
قەشقەردىكى قىز - ئاياللارغا.

* * *

مەپە ۋە سەھەر .
ئاق قاشقىلىق ئاتنىڭ كۆزىگە
چۆكۈپ كەتتى قۇياشلىق شەھەر.

ئادەم ۋە ئالەم
يارىتىدۇ ئۆز تارىخىنى
ئېقىپ كەتكەن يۇلتۇزغا قەدەر.

يەر شارىنىڭ بىر بۇرجىكىدە
نۇرلانماقتا قەدىمي قەشقەر.

ئەركەكلەر قېنى سلەر؟

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

«داستان»

(1) ئەرنىڭ غېرىبلىقى

... داۋاملاشماقتا

تېرىلەرنىڭ سىرتىدا،

ئادەملەرنىڭ نۇر ھالقىسىدا،

ئالەمنىڭ باش نۇقتىسىدا.

ئەرلەر يۈزلەنگەن ئاپتاپپەرەستەك

ئايالّلارنىڭ سەلتەنىتى ئاستىدا،

داۋاملاشماقتا ...

جىنسىي ئاجىزلىقنى

داۋالاش توغرىلىق ئېلان،

ئوغرىلىقچە ئوقۇلۇۋاتقان

ئەركەكلەر ئارا.

نومۇسقا چىدىمىغان ئەركەك ئىتلار

ئۆزلىرىنى ئۆلتۈرۈۋېلىشقا

توپلانغان مەيداندا شەھەرلەردىكى

... داۋاملاشماقتا ...

http://ilkitap.blogbus.com

ياشىمىسا بولمايدىغاندەك
كېتىۋاتقان كىشىلەر ئارا.
ئەي ئەركەكلەر كۆرمىدىڭلارمۇ؟
ئەرلەر ھېچكىم ئەمەستەك
ئەر يوقتەك تۆت ئەتراپىدا
بىخەتەر يۈرەر ئاياللار،
چۈش كۆرىدۇ ئاياللار ھەتتا،
ئويغىدىسىغا يېتىپ كارىۋاتتا.
ئەركەكلەر، پاك بولدۇڭلارمۇ
ئايالنىڭ ئاۋازىغۇ بۇ؟
ۋارقىراشماقتا
تەپتارتماستىن يېنىمىزدىلا
يەتتە ياشتىن ئاشقان ئاياللار،
ئەڭ ـ ئەڭ نېپىز ئىچ كىيىم بىلەن
ئاپتاپ سۈنۈپ ياتقان ئاياللار.
خۇددى بىز بىلمەيدىغاندەك
قات ـ قات كىيىم ئىچىدە
قىپيالىڭاچ تۇرغان ئاياللار.
ئەرلەرگە كۆز ـ كۆز قىلماقتا
شارقىرىغان قوشنا مۇنچىدا.
ئۇلار بىزنىڭ ئۆيلىرىمىزدە.
ئۇلار بىزنىڭ كۆڭلۈكىمىزدە.

http://ilkitap.blogbus.com

ئۇلار بىزنىڭ ئىشخانىمىزدا.
كېچە سائەت نۆلدىمۇ
خوتەن ۋاقتى بىردىمۇ
ئىختىيارىي مەۋجۇتتۇر ئايال.
ئايال مەۋجۇت تەكلىماكاندا.
ئايال مەۋجۇت ھەممە كارىۋاتتا.
جىمجىتلىق ئايال.
سايىمىز ئايال.
غېرىبلىق ئايال.
قاتناش قائىدىسى ئايال.
ياتقان نۇر
ماڭغان نۇر.
تۆشۈك نۇر ئايال.
كىچىك ئۆي كىچىك ئايال.
چوڭ ئۆي چوڭ ئايال.
ئەپسانىلەرنى توقۇپ
دەرەخ يارىتىپ
دەرەخ كاۋىكىدىن
قىز يارىتىپ
ئېرىشمەكچى بولغىنىمىزمۇ
ئايالدۇر ئايال.
يەسەۋى ئۆز شېئىرلىرىغا

http://ilkitap.blogbus.com

چوڭقۇر كۆمۈپ قويغان يار
ئايالدۇر ئايال،
ئۇنتۇلدۇرۇپ
20- ئەسىرنى
ئامېرىكىنى، توكيونى
روھىمىزغا پەرۋاز قىلدۇرغان
ئايالدۇر ئايال.
ئايال! ئايال! ئايال!
جېنىم، جېنىم ئايال
قارغىش تەگكۈر ئايال ...
ئەركەكلەر ئالغا!
ئەركەكلەر ھۇررا!
ئاپئاق ھور ئارىسىدا
بىلجىرلىغان ئايالالار.
يېقىن يالىڭاچلىق،
ئۇياتچان ئەر،
سۇ تامچىسى
سارقىپ تۇرغان
پاچاقلار،
نەم چاچلار،
مەززىلىك تەر پۇرىقى،
ئېگىز - ئېگىز ئەمچەكلەر،

http://ilkitap.blogbus.com

مۇجۇپ - مۇجۇپ

ئېزىۋەتسەڭ،
قوش تۇخۇمنى.
ئېزىۋەتسەڭ،
سۈيۈق ئاپتور يازغان كىتابتىن
ئەڭ چىرايلىق قىز پېرسوناژنى
ئەرگە تېگەي دېگەندە.
ئۆلتۈرۈۋەتسەڭ سەن، تونۇش ئايال
بەش ياشلىق ئەر سۈنغان كەمپۈتنى
شاللاقلارچە ئېلىپ يېگەندە.
ئۆلتۈرۈۋەتسەڭ ھەممە كوچىدا
ساڭا بويسۇنمىغان بەتبەختنى،
ئۆلتۈرۈۋەتسەڭ لىق بىر پويىزدا
ئاياللاردىن باشقا ھەر خەقنى،
ئۆلتۈرۈۋەتسەڭ
ئۆلتۈرۈۋەتسەڭ ھاياجان بىلەن ...

ئايال -
ئەركەكلەرنىڭ ئۆلۈم مەيدانى.

ئايال -
ئەرنىڭ يېنىدا ياتقان

http://ilkitap.blogbus.com

سۈت ئىچىشكە ئامراق
ئوماق بىر مۈشۈك.

ئايال -
بىنالارنى قاپلىغان
دېرىزىسىز غېرىبلىق

ئايال -
ئالەم بىنا بولغان شۇ كۈنى
تۈنجى ئەرنىڭ بالىياتقۇسى.

ئايال -
يىلان بېشى چاقنىغان ئەلدىن
خاقان ئۆلجا ئالغان جانلىق مال.

ئايال -
بويسۇنغۇچى خەلقلەر
تەگرىتقۇتقا سوۋغا قىلغان مەلىكە.

ئايال -
كۆچتۆگگۈر ئەر قەبىلىنى
بارا - بارا قۇل قىلغان

http://ilkitap.blogbus.com

رەسمىي ئايال.

ئايال -
چۈشكۈنلەشكەن ئەر.

ئايال -
ئويغانغان ئەرنىڭ
تومۇرىدا ھۆركىرىگەن شىر.

ئايال -
سەن بىلمەيسەن، بىلمەيسەن
سەن بىلمەيسەن ئەر دېگەن نېمە.

ئەر -
مەڭگۈ بىر ئايالنىڭ كىچىك بالىسى

ئەر -
يالغۇز قالغاندا
نىيىتى بۇزۇلۇپ قاراپ قالغۇچى
چاك كەتكەن تامغا.

ئەر -
مىنۇۋېلىپ ئۈستىگە ئاتنىڭ

http://ilkitap.blogbus.com

ئوتلۇق، پىنهان شەھەرلەرگە
بېسىپ كىرگۈچى.

ئەر -
گويا تەننى بېسىۋالغاندەك
زېمىنلارنى بېسىپ ئالغۇچى.

ئەر -
قان تۆكۈشتىن ھاياجانلىنىپ
ئۆلۈملەردىن لەززەت ئالغۇچى.

ئەر -
نەيزىسىنى ئوينىتىپ
ئاياللار دۆلىتىگە
يېتىپ بارغۇچى.

ئەر -
ئايال خاقاننى
ئايال خەلقنى
ئايال يېزىقنى كۆرۈپ
بوشاپ قالغۇچى.

http://ilkitap.blogbus.com

ئەر -
ئاياللارنىڭ دىنىدا
بالىياتقۇ ياساپ چىققۇچى
مىلىك ئۆي ئۇستىسى.

ئەر -
دىنغا كىرىش مۇراسىمىدا
توپ - توپ خەتنە قىلىنغان خەلق،
ئات ئۈستىدە روھى سۇنغان سەركەردە
جەڭگىۋارلىقى يوقالغان لەشكەر
مەن ئەمدى ئەر ئەمەس دەپ، ئويلىغان ئەر.

چۈشكۈنلەشكەن ئەر
تەسەللىگە موھتاج بولغاندا
سىلاپ تۇرسا بېشىنى ئايال
يوقاپ كېتەر ئىدى ئېھتىمال.
ئەر -
خورلىسا بىر ئايال مۇبادا
بىردىنلا غەزىپى قايىنغان بۇقا.

ئەر -
ئايال تولۇق بىلىپ يەتمىگەن

http://ilkitap.blogbus.com

مەڭگۈ ئۆچۈپ قالمايدىغان ئوت.
ئوت كەتتى ئوت!
ئوت كەتكەن چاغدا
ئەي ئايالال، ئامال يوق ئەسلا.
ئامال يوق ئەمدى
ئەرلەر شەھىرىدىكى ئايال پادىشاھ،
ئۆلۈمگە تولغان قىزغىن تەپەككۇر،
ئالەمگە تۇتاشقان جىنسى بار كوچا.
كوچا قانۇنى
ئەتىگەنلىك گېزىت
ئەينەك غېرىبلىق
مەنسەپكە تەيىنلەش
غۇۋۋا قىرغىنچىلىق
تام سائەتنىڭ سائەت توققۇزدىن
ساختىپەزلەرچە بەش ئۆتۈشى
مەنسى مەخپىي جۈمللەر
سولانغان توپ - توپ ھەرپلەر
قانغا بويالغان ئامبۇردەك يېزىق
قىين - قىستاقتا ئېلىنغان تاۋۇش
باسمىخانا
سۈيۈق ئەتىرگۈل
توك ئورۇندۇق
http://ilkitap.blogbus.com

گويا كى نامەلۇم ئوكۇل ئۇرۇلۇپ
ساراڭغا ئايلانغان مەنىلەر تولۇق.
باسما زاۋۇتى
ھەرپلەر توپ - توپ
مەجبۇرلانغان كىشىلەر
ئۇنتۇلدۇرۇلغان كىشىلەر
قۇياشنىڭ ئىسمى ئاستىدا
گويا ئاپئاق ماكاپلاردەك
قۇرۇتۇلغان كىشىلەر.
تۇرپان موزىيىدىكى يالغانچى جەسەت
ئۆلۈكلەرنىڭ ئوردىسىدىكى
ناتونۇش ئادەمدۇر پەقەت.
تام سائەتنىڭ سائەت توققۇزدىن
ۋارقىرىغاندەك ئاتمىش ئۆتۈشى.
چۈش كۆرگۈدەك لايىھىلەنمىگەن
بويتاق ئەرنىڭ ياتىقى.
چۈش
چۈش كۆرۈشكە ئامراق ئەر ئۈچۈن
دائىم ئوچۇق پاھىشەخانىدۇر.
چاقنار چۈشنىڭ دېرىزىسىدىن
ھاسىرىغان بىر ئايال بىلەن
ئۆلگەن بۇقا تېرىسى.

http://ilkitap.blogbus.com

هۆجرامدىكى قاراڭغۇلۇقتا
سېمىز غېرىبلىق
پۇشۇلدىماقتا،
مېنىڭ ھۆجرام مېنىڭ ئەمەس.
مېنىڭ ھۆجرام سېنىڭ ئەمەس.
مېنىڭ ھۆجرام كوچا ئەمەس.
شلەپە ئەمەس،
باللياتقۇ ئەمەس،
شارقىراتما ئەمەس،
تۈرمە ئەمەس مەنلا سۇلانغان.
مەنسىزلىك.
كۆلدان.
ئۆلۈم قىزغىنلىقى قاپلىغان
ئەركەك شەھەر.
غېرىبلىق.
توپ - تۈپ قۇشلارنىڭ،
مەخپىي سىزنقلىرى ئىچىدە،
يىغلاپ سالغان بوۋاقلارنىڭ
پىچەتلەنگەن ئىغزى ئىچىدە،
كۆچمەنلەرنىڭ پەلەمپەيلەردىن
خۇشال چۈشۈشلىرى ئىچىدە
ئەينەك ئۆيلەردىكى پايانسىز
http://ilkitap.blogbus.com

سۈنۈش تەنھالىقى ئىچىدە،
« دىققەت!بۇ ئۆي ئەمەس! »
دېگەن خەت
تاملىرىغا چاپلاپ قويۇلغان
قورقۇنچلۇق ئۆيلەر ئىچىدە،
چاشقاندىن قورقۇش كېسىلى بىلەن
ئاھالىلىرى ئۆلۈۋاتقان
شەھەر ئىچىدە،
ئازابلانماسلىق
ئۆرپ - ئادەتكە ئايلاندۇرۇلغان
ئۇلۇغ قەبىلىنىڭ ئىچىدە،
داۋاملاشماقتا ...

(2) ئەرنىڭ جۇغراپىيىسى

- ئۈستىمىزدىكى كۆك ئاسمان بىلەن ئاستىمىزدىكى قوڭۇر تۇپراق يارىتىلغاندا، ئىككىسىنىڭ ئارىسىدا ئىنسان بالىسى يارىلىپتۇ ...
« كۆلتېكىن مەڭگۈ تېشىدىن »

جۇغراپىيە چېكىتلىك پەندۇر،
ھەر بىر چېكىت بىر كىچىك ئەلدۇر،
يەر شارىنىڭ خەرىتىسىدە.

http://ilkitap.blogbus.com

هالقىسمان تاغلار يېنىدا
تاغىل ئاتلار نۇر چاچار خىرە
لەيلەپ يۈرگەن رەڭدار ئۈيقۇدەك.
پارقىرايدۇ يېشىل چېكىتلەر
يەر شارىنىڭ خەرىتىسىدە.

خەرىتىدە ياتقاندەك يىلان
پويىز يولى ئۈزۈن سىزىلغان.
ئېگىزلىكلەر توپا رەڭ هامان.

بۇ دەرستە سۆزلەنگەن ئەلدە
ئىنچىكە يوپۇرماقلىق ئورمان ئىچىدە
ئاياللار بىلەن
چېتىشىدۇ،
پىت بېقىشىدۇ،
مەي ئىچىشىدۇ،
ئەر قەبىلە.
دەرەخ ئاستىدا
بىر كوزا سەهەر،
سەهەر كېلەر چىشى بۆرىدەك،
بۆرە تۇرغان يېقىن ئەتراپتا
ئۇخلاپ قالغان بىر ئوغۇل بالا.

http://ilkitap.blogbus.com

ئۇ بىلمەيدۇ قەبىلىسىنىڭ
ئۆلگىنىنى، ئىسسىق، بەك ئىسسىق
ياتلار بېسىپ كىرگەن ياياقتا.
سەھەر كېلەر دەرەخ ئاستىغا
كۆك يايلىلىق چىشى بۆرىدەك،
چىشى بۆرە كۆردى چۈشىدە
ئەڭ ئاخىرقى بىر ئوغۇل بالا
سىيلار ئىدى يايلىنى ئاستا …
چىشى بۆرە يۇمۇپ كۆزىنى
ھاياجاندا باقتى ئەتراپقا …
دۇنيا نۆل
ئاتلار نۆل
ئايالار نۆل
ئەر قەبىلە تولدى ئوتلاققا.
ئەر قەبىلە كۆردى ئۆزىنى
ئانىسىنىڭ جىسمى يېنىدا.
ئانا
مەن كۆرگەن تۈنجى ئايالسەن
تۈنجى ئايال تەكلىماكاندۇر
تەكلىماكان دولقۇنلىماقتا
دولقۇنلىنىپ ئويىنار كۆكرىكى
كۆكرىكىدە نۇر سىزىقلىرى

http://ilkitap.blogbus.com

سىزىق سىزار ئاڭ بوشلۇقىغا
بوشلۇق ئايال بوشلۇقى پەقەت
پەقەت ئوڭدا ياتقان قۇملۇقلا
يېتىلدۈرەر ئەر قەبىلىنى.
ئەر قەبىلە قۇملۇقنىڭ تېنى
تەن، ۋارقىراش، سۇ، بالىياتقۇ
تەكلىماكان.
لوپنۇر كۆلى.
قۇم دۆڭلىرى
قۇم دۆڭلىرى سىلكىنگەن كۆكرەك،
قول ھەرىكىتى، يوتىنىڭ ئىسمى
ئېچىلىپ - يېپىلىپ تۇرغان
ئاخىرى يوق تەن ...
كۆكرەكلەردە يۇپيۇمىلاق نۇر
قۇم دولقۇنى شارقىراتمىدۇر
ئېقىۋاتقان
ئايال چېچىدىن
ئاۋازىدىن، نەپەسلىرىدىن
قولتۇقىدىن، يانپاشلىرىدىن ...
ئايالنىڭ يىرتقۇچلارچە
غەمزىسى بىلەن
ئامراقلىشار ئۆلۈمگە ئەرلەر،

http://ilkitap.blogbus.com

بىسىپ كىرىپ ياتلار يېرىگە
قان چاچىدۇ كۈن شولىسىدەك،
تويلار ئارا ئىسسىق ـ ئىسسىق قان.
ئەڭ چىرايلىق خوتۇنلار ئۆچۈن
شەھەرلەرنى قىلىدۇ ۋەيران …

قۇملۇق

ئاستىن ـ ئۈستۈن قىلىنغان جۈملە
بىرىنچى شەخسكە تەۋە بالىياتقۇ
قىبلىن پېئىل
تۇتۇق ھاياجان
ئەرگە خىرىس قىلغان ئايال
قۇم ئۈستىدە چاقنىغان شامال
دومىلىغان پىۋا شىشىسى
كارىۋاتتىكى ئايال
ماي ماشىنىسى
ئىگىلەنگەن بالىياتقۇ
تىلك قادالغان ۋىشكىلار
جىددىي ھەرىكەت
نەملەشكەن سۈنئىي بۇرغىلار
شىلىمشىق نېفىت
يوشۇرۇن ئېغى ۋارقىرىغان ئەر …

http://ilkitap.blogbus.com

ۋۇجۇدىدا تەكلىماكاننىڭ
لوپنۇر كۆلى قۇرىدى بىردىن،
ئايال ياشار سۇنىڭ ئىچىدە،
ئايال ئۆلەر سۇ ئاپىتىدە،
ئەرلەر چاقنار سۇ ئەتراپىدا،
ئەر قۇترايدۇ قۇرغاقچىلىقتا،
سۇ باسقان شەھەر
تۆت ئەتراپقا ياماشماقتا سۇ
كىچىكلەشكە باشلىدى ئەرلەر.
پەلەمپەيدىن ناييناقلاپ چۈشۈپ
قوزغىماقتا ھاياجىنىمنى
ئىشخانىدىن چىقىۋاتقان سۇ،
مۇزدەك سوغۇق ئەينەك تىلىدا
ماڭا قاراپ بۇيرۇق قىلار ئۇ
شىلدىرلايدۇ سۇ مىسرا - مىسرا،
ئۇلغايماقتا سۇ ئاستا - ئاستا،
قۇتۇلۇشۇم مۇمكىن ئەمەستەك
ھەر تەرەپتىن كەلمەكتە دەۋرەپ.
رەستىلەر سۇ
بانكىلار سۇ
ساقچىخانا سۇ
شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ بىناسى سۇ

http://ilkitap.blogbus.com

سۇ. ئايالىلارغا تولدى بۇ شەھەر

(قاراڭلار، شەھەرلەردە ئايالىلارنىڭ قىيقاس - چۇقانلىرى، ئايالىلارنىڭ ئەرلىرى، ئايالىلارنىڭ ماللىرى، ئايالىلارنىڭ مەدەنىيىتى، ئايالىلارنى قوغدايدىغان قانۇن، بۇ شەھەردىكى ھەممە نەرسە ئايالنىڭ ئەمەسمۇ؟)

ئۇچۇۋاتقان قۇمنىڭ ئەرۋاھى
ئەرۋاھى ئۇچقان كۆلدان
سېھىرگەر سۇ
شىرەدە گۆلدان
قىزغىن تەپەككۇر تولغان
شائىرنىڭ ئىشخانىسى
ئۇدۇل تامغا ئېسىقلىق تۇرغان
يەر شارى خەرىتىسى
دولقۇنلىغان پايانسىز ئايال
ئىگىسى يوق ماكانسىز ئايال
ئوتتەك تىنىپ ياتقان بىر ئايال
كۆمۈش تەنلىك تەكلىماكان.

ئەرلەرنىڭ يوق ئايالدىن باشقا
تەنھالىقى تەكلىماكاندا ...

http://ilkitap.blogbus.com

(3) ئۆتنىڭ تارىخى

ئوت كۆيىدۇ قۇياش كۆيگەندەك
ئوت ئۆچىدۇ قۇملۇقتەك.

پىرىخون
سېھىرلىك ئەپسۇن
چوقۇنغۇچى ئەرلەرنىڭ
بېشىدىكى قۇش پېيى.
يەردە ياتقان كېسىك باش
ئۇيغۇرلار ۋە شامان دىنى.

خەنجەر
ۋاللىداش
نەزىر سۇپىسى
يارىسى بار ئوت
قاناۋاتقان ئوت
يالىڭاچلانغان كىشلەر توپى
ئوت مۇئەككىلى سىيمەكتە
ئەرلەرگە قاراپ ...

گۈلخانلار يېقىلغان
بارگاھلار ئەتراپىدا،

http://ilkitap.blogbus.com

مۇخ، يوسۇنلار قاپلىغان
ئاراللاردەك كارىۋاتتا،
ئېچىلىدۇ ئۆلۈم چېچىكى
كېچىدىكى ئاياللاردەك
مەستخۇش ئاۋازدا.
نىپىز، جىمجىت كىرلىك ئۇستىگە
يۇمران كۆكسۈڭ تېگىپ تۇرغاندا
ئۇيقۇسىزمەن ئۇزاق تۈنلەردە
كۆيۈۋاتقان يۇمران ئازابتا.
كۆيمەكتە ئوت
تىنچلىق كەپتىرىنىڭ
مۇستەبىت جىمجىتلىقىدا.
قانۇن تورى
قاپلىسىمۇ ئەتراپنى قات - قات،
ئۇلۇغۋار قاتىللار
تۇغۇلىدۇ قورقماستىن پات - پات.
ئىپتىدائىي دەۋرگە قايتار
ئۆسمۈر قىزلار بولۇپ ئىككى قات.
ھەر كۈنى خالىغان ئىنسان
قاتناش قائىدىسىنى ئۇنتۇغان ھالدا،
كوچا مەركىزىدە مەۋجۇتتۇر ھامان.
سائەت زاۋۇتلىرى سائەتلەر تامان

http://ilkitap.blogbus.com

ئىنسانلارنى قىلغاندا ئەخمەق،
چۈش، ئۆلۈم ۋە بۇزغۇنچى ئەرلەر
مىلتىق، مەي ۋە باشقا نەرسىلەر
باشلاپ كېلەر يېڭى بىر سەھەر.

ئوت ياللۇنلىماقتا،
ئەرلەر جەڭ مەيدانىدا.
ئوت
تالىماقتا قۇيرۇقنى،
بىر يىگىت،
ئۆلتۈرۈۋالدى ئۆزىنى.
ئوت،
ئۆز - ئۆزىنى يېمەكتە.
بىر ئەر
قولى بىلەن لەززەتلەنمەكتە.

ئوت
قالدى پەسلەپ
بالىياتقۇ
ئالدى بىر نەپەس.

ئوت

http://ilkitap.blogbus.com

قوشۇلدى ئوتقا.
بىر ئەر
قانات سۆرەپ يەنە بىر ئەرگە
ئوزۇق ئىزدەر كەچكى شەھەردە.

ئوت پىرى سىيمەكتە خۇشال
ئۆلۈۋاتقان ئەرلەرگە قاراپ ...
مۇخبىر،
مىراب،
گىلەم ساتقۇچى،
يا كوچىدا ئورۇق بىر ئەرۋاھ
تۇتاشتۇردى موخوركىسىنى،
تاماكا ئىس چىقارماقتا،
بەلكىم ئۇ
قەبىلە ئاقساقلى يا پىرىخون
ئوتقا چوقۇنۇش مۇراسىمىدا
ئۇنتۇپ قالغان مۇقەددەس بىر چوغ.
بەلكىم ئۇ
ئەركەكلەرنىڭ ئايالغا بولغان
مەڭگۈلۈك ئىغىز ھەۋىسى.
لەيلىمەكتە تاماكا ئىسى ...
يىراقتا

http://ilkitap.blogbus.com

ئايالللارنى ئۆپۈش چەكلەنگەن
بىر قەبىلىدە،
يېقىندا
قەشقەر « خەلق » باغچىسىدىكى
چىملىق ئۈستىدە
ياكى ئايالنى ئۈنتۇپ قىلىپ
خىزمىتىگە چەكسىز بېرىلگەن
ئىشدىشىمنىڭ ئىش ئۈستىلىدە.
كۆلدان ئۈستىدە
قارا چاچلار لەپەڭلەپ
هالقا ـ هالقا تۈتۈنلەردىن
كۆرۈنمەكتە ئايال دېگەن خەت:

ئايال
ئايال
ئايال ئايال
ئايال ئايال
ئايال

ئوت ۋە ئوغرىلانغان ئوت،
ئوت ۋە ئۇلۇغلانغان ئوت.
ئوت ۋە مەينەت شىشىلەرگە قاچىلانغان ئوت.

http://ilkitap.blogbus.com

جىنسىي مۇناسىۋەت ۋە تېرىقچىلىق.
خوتۇنى بار ئەر ۋە ئات كۆندۈرۈش ئىگىلىكى.
قولى بىلەن ئويناش ۋە قول ھۈنەرۋەنچىلىك
بويسۇنغان ئەرلەر ۋە شەھەر.

شەھەر،
ساقچىلار بار بۇ شەھەر.
ئاياللار مۇنچىسى بار بۇ شەھەر.
ئاياللار مۇنچىسىنىڭ تام ئەينىكى
رەت قىلىدۇ يالىڭاچلىق ئالدىدا
سۆزۈكلۈكتىن باشقا ھەممىنى
ھەتتا پاك بىر ئايال بولۇشنى.
كەچۈرۈڭلار ئاياللار
چۈشەنمەيدۇ ئەركەكلەر بۇنى.
گومۇش ئەرلەر،
ئەخلاقلىق ئەرلەر،
ئالدىراش ئەرلەر،
تولۇپ كەتتى شەھەرگە.

كۆڭلى بۇزۇلدى.
ئۇنىڭ خۇمارى تۇتقان ئىدى.
ئۇ تاماكا چەكمەيتتى.

http://ilkitap.blogbus.com

ئۇ كىتاب ئوقۇماقچى بولدى.

تەكچىدە مۇنداق كىتابلار تۇراتتى:

« قۇرئان كەرىم » (ئۇيغۇرچە تەرجىمىسى)

«نەۋائىي غەزەللىرىدىن تاللانما»

«ئۇيغۇرچە ـ ئىنگلىزچە لۇغەت»

(1990ـ يىلى دانىيل سىنجون تۈزگەن)

«ئۇيغۇرلارنىڭ دىنلىرى »

بۇ كىتابنىڭ 1 ـ بەت 1 ـ قۇرىدا « دۇنيادا ئۇيغۇرلاردەك كۆپ دىن قوبۇل قىلغان، دىن يەڭگۈشلىگەن مىللەتتىن يەنە بىرى يوق » دېگەن خەتلەر بار ئىدى.

ئۇ قولىنى يەنىمۇ پەسكىرەك ئۇزاتتى.

ـ ئۇنداق قىلماڭ، يامان بولىدۇ ـ دېدى قاراڭغۇلۇقتا سىڭلىسى.

ـ ياق، ئۇنداق قىلماڭ، خۇدادىن قورقۇڭ.

ـ قولىڭىزنى تارتىڭ، بۇ دېگەن ئاللانىڭ ئامانىتى.

ـ ئامانەت ئادەم ئاتىمىزدىن باشلاپ شەيتاننىڭ قولىدا ھېچنېمە بولمايدۇ.

ـ ياق ئۇنداق قىلماڭ، خوش بۇلاي ئاكا.

ـ ئىپلاس!

ـ بۇقا!

ـ ئۇھ، پە ...

ـ رىش ...

http://ilkitap.blogbus.com

- تە ...

- م م م ...

پەرىشتە

قاناتلىرى بىلەن

بۇ شەھەرنى كۆمتۈرۈۋەتتى.

(4) ئاتنىڭ تارىخى

تاڭ ئاتار تەرەپتىن

لەشكەرلەر كەلدى.

كۈن پاتار تەرەپتىن

لەشكەرلەر كەلدى.

تۇياقلاردىن ئۆرلىگەن توپا

قىلدى زۇلمەت ئاسماننى، يەرنى ...

جىمجىت يولدەك بۇ مىسرالاردا

يەلپۈنىدۇ قارا ئاتا يايلى.

چاقنىماقتا غېرىب ياتاقتا

كارىۋات، بايتال، ئەينەك يېرىقى.

كۆلتېگىن بىرىنچى قېتىم

جەڭگە چۈشتى ئاق ئاتقا مىنىپ

ئاق ئات ئۆلدى ئاق قاردەك.

كۆلتېگىن ئىككىنچى قېتىم

http://ilkitap.blogbus.com

جەڭگە چۈشتى ئاق ئاتقا مىنىپ
قىزىل گۈلدەك يىقىلدى ئاق ئات.

كۆلتېگىن ئۈچىنچى قېتىم
جەڭگە چۈشتى ئاق ئاتقا مىنىپ
ياۋ لەشكىرى قاچتى پىتىراپ.

ئاتقا ئوخشاش كىشىنەر غېرىبلىق،
چىقىش سىمۋول ئەمەس
كىرىش سىمۋول
ياتىقىمغا.
ئۆيگە كىرىش لەززىتى بىلەن
هاياجىنىم ئۈرغۈپ تاشقاندا
غۇۋۋالاشقان قاقشال تېنىمگە
تاتلىق تېگىپ تۇرغان بۇ كارىۋات.
قاراڭغۇلۇق ئارا پۇتلىرى
نۇردا قېتىپ تۇرغان بۇ كارىۋات.
پۇتلىرى
ئەڭ چىرايلىق شەكىل چىقىرىپ
دولقۇنلىنىپ تۇرغان يايلىغا
ئارتىلدۇرۇپ ۋال - ۋال شامالنى
ئوغۇزخاننىڭ ئاستىدىن

http://ilkitap.blogbus.com

قارلىق تاغقا قىچىپ كەتكەن ئات

« قارلۇق » دەپ نام ئالغان

كۆكسى ئېيىق كۆكسىدەك بىر ئەر

توققۇز كۈندە تېپىپ كەلگەن ئات.

خاقان ئۈچۈن ھەربىي يۈرۈشتە

نۇسرەتتىن بېشارەت بېرىپ كەلگەن ئات.

ئات ئۈستىدىكى خاقان،

ئات ئۈستىدىكى ئەل.

ئاتقا مىنىش لەززىتى

قان تۈكۈش ھەم جەڭ لەززىتىدۇر

ئاتقا مىنىش بولغۇچە تامام.

مال باھاسى چۈشكەن دۇكانغا

قىستىلىشىپ ئىتتىرىپ كىرىپ

پايپاق تاللاۋاتقاندا ئەمەس

ئۇيغۇر قان ئاققاندا ئۇيغۇر.

تويغا كېلىڭلار، تويغا ئەييۇھەنناس!

تويلىرىمىز خاقانغا ئوخشاش

ئۇيغۇر توي بولغاندا ئۇيغۇر.

ئاياللار ھېچنېمگە مەجبۇرلانمىغان

زېرىكىشلىك كۈندۈزدە ئەمەس

ئۇيغۇر دېگەن كېچىدە ئۇيغۇر.

ئۇيغۇر

http://ilkitap.blogbus.com

ئات ئۈستىدە
ئېشەك ھارۋىدا
ۋېلسىپىتتە
سوپەكتە
ماشىنىدا
بەس - بەس بىلەن
غالجىرلىق بىلەن
جان - جەھلى بىلەن …
ئات
ئات
ئات
ئات ئۈستىدە بىزنىڭ جېنىمىز.
ئات ئۈستىدە قاينار قېنىمىز،
ئۆلۈمدىنمۇ يۈكسەكتۇر يۈكسەك
ئاتقا بولغان ھاياجىنىمىز.
ئات كۆچۈرۈش قانۇنلىرى
ئات نەسىللەندۈرۈش قانۇنلىرى
چەۋەندازلار ئۈستىگە
ئاتلارنى مىندۈرۈپ قويۇش.
ئات باقارلارنى
رەتكە تىزغان ئات،
ئاتلارنى مەدھىيلەش،

http://ilkitap.blogbus.com

ئات يايلىنى سىيلاش مۇراسىمى.
ئاتقا مىنىش قىزغىنلىقىدا
ئۆلۈمگە يۈزلەنگەن شەھەر،
ئاتلار ئۈچۈن نۇر چاچقان شەھەر،
شىرمەتلەرنى ئۇخلاتقان شەھەر...
قاراڭغۇ كوچىدەك مىسرالىرىمدىن
كېلىۋاتقان ئات مىنىڭ ئېتىم
چەكسىز ئېچىپ تەنها كۆلبەمنى
كىرىۋاتقان ئات مىنىڭ ئېتىم.
مىنىڭ ئېتىم
بېشىنى كۆتۈرۈپ
ھالرەڭ يۆتىلىپ،
كىشنەيدۇ.
چىشلەيدۇ.
ئەركىلەيدۇ سۈركىلىپ.
ئامراقمەن ئېتىمنىڭ
يايلىغا،
بويىنىغا
پۇتىغا،
پۇتلىرىنىڭ ئارىسىغا.
پۇشقۇرۇشىغا،
چۈشكۈرۈشىگە،

http://ilkitap.blogbus.com

چۈش كۆرۈشكە.
ئەتىگەندىكى يۆنىلىشكە،
كېچىدىكى يۆنىلىشكە.
ھەتتا
خالىغان چاغدا
ئۇياتچان زوڭزىيىپ
سىيۋاتقان كۆرۈنۈشكە ...
يېزىقچىلىق شىرەسى
مەن ئىشلەتكەن ھەرپلەر
ھەرپلەرنىڭ ئوقۇلۇشى
ئات تۇيىقىنىڭ ئاۋازى
ئاۋازىنىڭ كۆكۈش نۇرى
نۇرلۇق سۈكۈت
سۈكۈت موھتاج ئوقۇشقا
سۈكۈت قىلدىم ئۇيغۇر تىلىدا ...
ئەرلەر دۆلىتى
يىپەك يولى، ئات، يارغول، ئەلچى
كېچىلەرگە ئېسىقلىق تۇرغان
ئۆزۈم بىلەن ئاتنىڭ سايىسى.
ئەي پالۋانلار ئاتقا مىنىڭلار
ئۇ شەھەردە ئاياللار بار،
يىپەكلەر بار، ئالتۇن ـ كۈمۈشلەر بار.

http://ilkitap.blogbus.com

ئەي پالۋانلار ئاتقا مىنىڭلار

قىزىل ـ قىزىل سۇ چاچايلى

تاملىرى ئالتۇن

تۈڭلۈكلىرى كۈمۈش ئۆيلەردە

هاراق ئىچىپ كۆڭۈل ئاچايلى!

قىرىق كالا، قىرىق تۆگە سويۇلسۇن

قىرىق كېچە ـ كۈندۈز توي بولسۇن... !

كۆزۈم چۈشتى ياتاقتا

ماڭا قاراپ كىشنەۋاتقان

بىر توپ يوق ئاتقا.

http://ilkitap.blogbus.com

سۆزۈك سەپەر

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

«داستان»

(1)

مەنمۇ، چۈشمۇ ئاپتوبۇستىكى؟
بىر دەۋرمۇ ئايلىنىۋاتقان
بىر غېرىبلىق قۇياشى ياكى؟
ئايلانماقتا ماشىنا چاقى
سېھرگەرگە، قۇيۇنغا، نۇرغا،
قارا رەڭدىن دۆگىلەك قوڭۇرغا،
قارا يولدىن كەڭ ئىدىيىگە.
قۇرۇقدالغان كاللام بىر لەھزە
توختاپ قالغان روھۇم بىر دەۋر،
يىل بىلەن يىل تەكرار پارىلداپ
بېسىپ كىرگەن سانسىز ئاي ـكۆنلەر
قەتلى قىلىپ، قورقۇتۇپ، ئالداپ،
مىنۇتلارنىڭ قىزىل ئىزلىرى
ئىزدۇر گويا ۋۇجۇدۇمدىكى.
خوش ئۆرۈمچى

http://ilkitap.blogbus.com

شەھەرلەر سىرتىدىكى تەنھا شەھەر
تەنھالىقى تىل، ۋاقىت، مەرمەر.
ئۈچۈۋاتقان تىلى دەل ـ دەرەخلەر،
كۆچۈۋاتقان قۇم ۋاقىت چۆلى.
تەشۋىشلەرنىڭ باش ئايىغى يوق
ماغار دېگىز قالدۇرماي ئىز.
پەقەتلا بىز،
پەقەتلا بىز قۇرۇق قول، سەرسان
يوقتۇر باشقا بارار جايىمىز.
ئايالار قىرغاق تەنھالىق دېگىز
يوقتۇر باشقا بارار جايىمىز …
بۇ غېرىب ئاي
سەپەر قىلدىم،
ئەينەك ئالدىدا
شۈنچە لەۋەن پېشىنمەكتە كۆز،
كۆز ئالدىمدا نازلىنىپ ياتار
بەدەن ئۆكى سارغۇچ تالا ـ تۈز.
تاغلار ئۈزۈن قوشۇن تارتقان،
سۇ ئۆتىدۇ ناگان ـ ناگان.
ئۈزۈك ـ ئۈزۈك يېشىل يېزىلار
تېرەكلەر يۈگۈرەر سۆگەكتەك ئاق.
شامال شورلۇق يەرلەرنى يالار

http://ilkitap.blogbus.com

تېرەك غىدىقلىنار يۇپيۇملاق.
ھەسرەتمۇ يا شەھۋەت؟
ئىچىگدە قايناپدۇ بۇلاق.
جىگدىلەر قاغجىرىغان،
مۇڭلۇق، مىسكىن، جىغان، يانتاق.
سايلار ئىچىگدىكى سايلار
تاشلار قاتقان يارا ئىز.
ھاۋا ئاچ قالغان ئوت ھايۋىنى
كۆنىنىڭ مەجبۇرلىشى چىدىغۇسىز.
ئاسمان كۆپكۆك مەست
بىراق بىزگە قالغىنى ئاسمان ئەمەس،
كىچىككىنە كۆل رەڭ بوشلۇق ۋە
قىستاۋاتقان تۆت تامنىڭ ئىچى.
ئەي، كۆك تەڭرى
بىز ئاسماندىن ئايرىلدۇق،
بىز يوقاتقان پارچە نەرسىنى
يوشۇرۇنچە ئاسمان دەپ بىلدۇق.
ئاسمان تىنتەر كارىۋىتىمىزدا
ئاسمان چاقنار تارىخىمىزدا
ئاسمان قالدى ئايىغىمىزدا
ئاسمان يوقالدى قاراڭغۇلۇقتا ...

http://ilkitap.blogbus.com

قاراڭغۇ چۈشتى
تورۇك ـ تورۇك،
پىلدىر ـ پىلدىر،
شىلدىر ـ شىلدىر.

قاراڭغۇ چۈشتى
يۇمشاق،
قارا،
يۇملاق.

قاراڭغۇ چۈشتى
خۇشپۇراق،
سوغۇق،
پاتقاق.
قاپقارا بۇلاقلار
ئوقچۇپ چىقماقتا،
دېرىزە سىرتىدا.
قاپقارا ئۇ ئۇخلاپ قېلىشتەك،
زىبادۇر ئۇ يالىڭاچلىنىشتەك،
يالتىراق ئۇ شەمشەر ـ قىلىچتەك.
قاپقاراڭغۇلۇق
تونۇمايدۇ ھېچكىمنى ھېچكىم،

http://ilkitap.blogbus.com

ئىسىم ھەتتا ئەمەس ئۆزىنىڭ،
تىرىكلىكى ئۆلۈشتەك غۇۋا.
سۈكۈت خۇددى باشقا بىر ھەرىكەت،
قول بىراۋنىڭ قولىدۇر گويا،
قان قان ئەمەس ئوخشايدۇ سۇغا،
بارچە شەيئى چىلك ساقلانغان سىر
قاتمۇ قات تور تارتىلغان نۇرغا.
كېچە ئەمەس بۇ،
كېتىۋاتقان ئاسماندا غۇۋا
مۈڭگۈزلىرى شاخلىغان بۇغا.
قاراڭغۇلۇق پەرىسى
ئۇخلار قارا پەرەنجىسىنىڭ ئىچىدە،
ئاپئاق سۈتى جىرتىلداپ تېشىپ
دومىلايدۇ ئەمچەكلىرى ئۈستىدە
تامچە - تامچە يۇلتۇزلارغا ئايلىنىپ.
بىز يۇلتۇزلار ئازغان بېلىقلار
كىرىپ قالدۇق تورنىڭ قات - قېتىغا.
بىز يۇلتۇزلار ئەما قەبىلە
پارقىرىغان ئېگىزلىكلەردىن
مىنىپ قالدۇق ئۆلۈم ئېتىغا.
ئاتلار چاپقۇلدىغان قارا ئاتلار،
ئاتلار توختاپ قالغان ئاق تېرەكلەر،

http://ilkitap.blogbus.com

ئاتلار ئاپئاق ئاتلار سۆكۈتتىكى،
ئاتلار پۇشقۇرماقتا قاپقارا رەڭ.
ئاتلار تۈيىقدىن يۇلتۇز چېچىپ
ئۈستىمىزدە جەڭ ئېلان قىلدۇ تون بىلەن
ئاتلار، مەڭگۈلۈكنىڭ ئۆلمەس ئىپتى.

ئېگىزلىكتە كېچە ئۆز پىتى،
بەسلەشمەكتە يۇلتۇزلار بىلەن
ئاپتوبۇسنىڭ مېڭىش سۈرئىتى.

چۆل سەلتەنەتلىك ئىمپىرىيە،
بويسۇندۇرغان يەرلىرى ياتار
كۆن چىقىشتىن، كۆن پېتىشقىچە.
يولۋاس تېرىسىدە ياۋايى خاقان،
شامال يارلىقلارنى ئېلىپ ماڭغان.
يۇلغۇن چېچەكلىرى تاۋار - دۇردۇن
گىياھلار خوتۇن - قىز ئولجا ئالغان.
سەھەردۇر سەھەر
سەھەر كىتابىنىڭ يەنە بىر بېتى.
قۇياش لەشكەرلىرى سان - ساناقسىز
چۆل قىزىللىقتا، ئاقدۇ قان،
ئۇ گويا ئىمپىرىيە خارابىلاشقان.

http://ilkitap.blogbus.com

ئۇ گويا تاش شەھەر،
قۇشلار سايرايدۇ تاش ئاۋازدا
تاش دەرەخلەر سلىق، يۇملاق.
جىلۋە قىلار تاش چېچەكلىرى
سۈزۈك تاشلار سۈپسۈزۈك بولاق.
تاشقا ئايلانغان ھال رەڭ، يەتتە رەڭ
تاشقا ئايلانغان خۇشپۇراق.
تاشلار جىمجىت ئۇسسۇلغا چۈشكەن،
تاش ئۈستىدە تاشلارنىڭ روھى
مۇڭغا پېتىپ ئۈزۈن ئۇزاق
تاش مەرسىيىگە سالىدۇ قۇلاق.
تاشلارنىڭ قاتتىق كوچىسىدا
ئەرلەر ئازابتىن قېتىپ كەتكەن.
ئايال تاشلار سلىق، ئوماق،
ئۈنتۈپ ئۆزۈڭنى نەچچە ئەسىر
تۇتۇپ تۇرغۇڭ كېلىدۇ سىلاپ.
ئالدىمىزدا يېيىلغان بىر تاش كىتاب
ئېقىۋاتقان ۋاقىت ئۈنىڭ مەزمۇنى
ئەمالاردەك ۋاراقلايمىز بىز ئۇنى.

ۋاقىت

ئۈينىماقتا

http://ilkitap.blogbus.com

يالىڭاچ ئۇسسۇل
ھەۋەسلەرنى ئۇرغۇتۇپ
قارا يول بىلەن
شىددەتلىك چاق ئارىسىدا،
قۇياش بىلەن جىگدىلەر ئارىسىدا.
قۇياش بىلەن تەن ئارىسىدا
ئىزى، ئىزى، ئىزى
چەكسىز چۆل - جەزىرىنىڭ.
ۋاقىت ئۆتمەكتە دېرىزىدىن
سۈزۈكلۈك ئىچرە يېغىلىق،
ياشىيالماي، ئۆلەلمەي بېلىق
پىلتىڭلار، ماكىلدار رىتىملىق.
سۈركەلمەكتە تەنلەرگە كۆزنەك،
لاپ ئېچىپ يۇمۇلغان كۆزدەك
ئەسرلەپ ئېيتالمىغان سۆزدەك.
قولۇم شامالنى سىيلىماقتا،
قولۇم شامالنى بويسۇندۇرماقتا،
ئاۋاز بىر پەسىيىپ بىر ئۆرلەپ
ئاۋاز بىر ئۆچۈپ بىر ئاڭلىنىپ
شامال مۈرەمدىن سىيرىلماقتا ...
تۇيغۇمدىكى پارتلاش.
سۆڭەكلىرىمدىكى دۇمباق ئاۋازى.

http://ilkitap.blogbus.com

ياۋايى قەبىلىنىڭ مۇراسىمى.
جىنسىيەت، دىن ھەمدە دەۋرىيلىك.
ۋاقىت ـ دىنني ئاڭ،
ۋاقىت بېسىلغان شەھۋەت ،
قويۇۋەتتى ئۆزىنى ئەر ـ ئاياللار
ئەمدى ۋاقىتتا قالمىدى بەرىكەت .
قۇرىماقتا بۇندا شەھەرلەر
غېرىبلىققا باشلىدۇق سەپەر .
ئاپتوبۇس يۈرمەكتە
ئالتۇن شولىلىق زېمىن ئۈستىدە
قۇم دۆڭلىرى ماڭار بىز بىلەن
قىزىل تۆگىلەرنىڭ يۈرۈشىدە .
كۆيمەكتە توغراقلار
قۇملار ئۆزىنى سىيلىماقتا ،
چەكسىز قۇملۇق ئىچ ـ ئىچىدىن
زەرداب نېفىتنى يىغلىماقتا .
يىغلىما دوستۇم
توغراقلارنىڭ يېشىل تۇغلىرى
ئۈستىمىزدە تۇرسا لەپىلدەپ.
بىز ياشايمىزتەبىئەت بىلەن
بىز توغراقتەك تۇرىمىز كۆكلەپ .

http://ilkitap.blogbus.com

تۇگىمەس يول

تەنھالىق يولى ،
يول بىر جۈملە خەت زېمىندىكى ،
ئاي كۆمۈش پەش ،كۈن ئالتۇن چېكىت .
ئۇيغۇر تىلى ئورماندۇر جىمجىت ،
بىر-بىرىدىن شېرىن مېۋىلەر
قول تەگمىگەن ياۋا چېچەكلەر
جىلۋىلىنىپ تۇرىدۇ ئۇندا .
ئۇ تەنھا قۇش ئانا زېمىندا
قانات كېرىپ ئايلىنىپ يۈرگەن ،
يات تۈيۈلۈپ ئۆزىگە بەزەن
ئىزدەۋاتقان ئۆزىيەرۋازىنى .
ئېقىن سۇلار دورىماق بولار ،
ئۇنىڭ گۈزەل ،پاك ئاۋازىنى ،
مۇڭلۇق ھەمدە شوخ ھالىتىنى .
شەھەرلەردە يات -يوچۇن ئادەت
مۇزدەك چاقناپ تۇرغان سانائەت،
ھەم ناتونۇش كىشىلەر تويى ،
ئۇ كوچىدا يۈرەر تەمترەپ .
ئۇيغۇر تىلى
ئاغزىمىزدا ئاق كەپتەرلەردەك
جۇلالىنىپ تۇرغان گۆھەردەك

http://ilkitap.blogbus.com

يېپەكتەك ،شارقىراتمىدەك

يېتىپ بارار يىراق ـ يىراققا .

ساقلار بىزنىڭ غۇرۇرىمىزنى

سالار دەردكە ،ئىشقى ـ پىراققا .

ئىپادىلەيدۇ ئۇ سۆكۈناتنى ،

غايىب دۇنيانى ،سىر تىلسىماتنى ؛

«ئاۋىستا»* نى، (*مانى دىنىنىڭ مۇقەددەس كىتابى)

مانىنىڭ دۇئالىرىنى ،

تەپسىرلەنگەن نوم يىلتىزىنى ،

ئىستىقامەت قىلىپ ئولتۇرغان

بۇددىستلارنىڭ يوقىلىشىنى ،

نىرۋاناغا يېتىپ مەڭگۈلۈك .

يېرۇسالېم پۇقرالىرىغا

سۆزلەۋاتقان ئەيسانى كۈلۈپ .

قۇلىقىغا روسۇلىللانىڭ

جەبرائىلنىڭ شۋىرلىشىنى ،

ئۇيپۇقىمىزدا جىمىرلىشىنى

ئىسلام نۇرىنىڭ ،

ئىپادىلىمەكتە ـ

ئۇيغۇر تىلى .

هاۋادا ھېچكىم يوق .

http://ilkitap.blogbus.com

ماڭماقتا ئاپتوبۇس ،
ھاۋادا ھېچكىم يوق .
قۇياش كۆيدۈرمەكتە ،
نۇتۇق سۆزلىمەكتە ـ
قۇياش ،
بەزىدە خاتا ئاڭلايمىز ،
سۆزلەپ ئۆز سۆزىمىزنى .
«قۇرئان» ئوقۇۋېتىپمۇ
يۇمۇۋالغاندەك كۆزىمىزنى .
نەگە ماڭدۇق ، بىز قەيەردە
يېنىمدىكىلەر ئۇيقۇغا كەتكەن .
ھاۋادا ھېچكىم يوق
مۆجىزە يۈز بەرمەكتە
يېنىمدىكىلەر ئۇيقۇغا كەتكەن .
ئۇيقۇ دەرەخلەردە
مېۋىلىرى سۇتلۇك ،غۇۋا .
ئۇيقۇ تارقىلىۋاتقان سېھىر
ئاستا ـ ئاستا قالىمىز قېتىپ .
ئۇيقۇ ئۆلۈم شەھىرى
دەرۋازىسىدىن بىلمەستىن كىرىپ
چىقمىز ئەرۋاھلارغا ئايلىنىپ .
شەھەرلەر سالدۇق ئۇيقۇ ئىچىدە ،

http://ilkitap.blogbus.com

ئايرىلىپ قالدۇق ئۈيقۇ ئىچىدە ،
ئالدۇق ،تونۇلدۇق ئۈيقۇ ئىچىدە ،
كەتتۇق ، ھالاك بولدۇق ئۈيقۇ ئىچىدە .
يىدۇق ،
ئىچتۇق ،
ياشىدۇق ،
ئۈيقۇ ئىچىدە .
كەتتى ،
ئۆچتى ،
تۆگىدى ،
بىز نىمە قىلدۇق ؟

ئالماشماقتا

مەشرىق مەغرىبكە ،
شامال قۇياشقا ،
سۇ تاشقا ،
بۇ شەھەر ئۇ شەھەرگە ،
بۇ ئىرىق ئۇ ئىرىققا ،
بۇ ئادەم ئۇ ئادەمگە ،
ئادەم تۇپراققا ،
تۇپراق ئاسمانغا ،
ئاسمان يوقلۇققا .

http://ilkitap.blogbus.com

ئەي قوڭۇر تۇپراق
سەندىن كەلدۇق
سۆيىمىز سېنى !

(2)

بۇ سەپەرنىڭ ئىسمى:
سېنى ئاشقلاردەك ئۇزاتتىم
مېنى پەيغەمبەردەك كۈت .

تېنىم سەپەردە
تېنىڭ سۈكۈت .

خېتىڭ تەگدى ،
چەكسىز قەغەزدە
ئەرەب دېڭىزى ئاپئاق چايقىلار ،
هاياجان كۆك رەڭدە ۋە قارا رەڭدە
هەرپلەردۇر ئۇچۇپ يۈرگەن چايكىلار .
قوللىرىم قىرغاق ،
قۇچاقلىرىڭ دولقۇنلايدۇ .
قۇچاقلىدىم يىراق ـ يىراق ،
ئارىمىزدا چوڭقۇر پىراق ،
ئارىمىزدا دېڭىز تەشنالىق .
ئاخشام پايانسىز چايقىلىپ ياتار

http://ilkitap.blogbus.com

قىزلىقلىك جىمىرلىغان دېڭىز سۆكۈتى ،
دولقۇنلاردىن ۋۇجۇدۇم ھۆل ،
كارىۋىتىمدا دېڭىزنىڭ چۈشى .
كېچىلەردە غېرىبلىق چەكسىز
يۇتۇۋېتەر يالماپ ئۆيى مېنى .
يېنىم مۇزدەك ،يۈرىكىم مۇزدەك
‹ياستۇقۇمنىڭ ئارتۇق يېرىمى›.
ئويغىنىمەن تەكلىماكان قۇملۇقىدەك
قىزىپ ،ئېچىرقاپ ،ئۆز ـ ئۆزۈمنى يەپ .
قارايمەن ھەر يانغا ئورنۇڭ بوش تۇرغان
تۇرمۇشۇمنى ۋاقىت قۇمغا توشقۇزغان ....

تەن سەپىرى
ئوقۇش سەپىرى ،
خۇددى ئەمالار يول مېڭىشىدەك ،
خۇددى بەدەنلەر قول مېڭىشىدەك .
سۆزلەشكەندە بوران بىلەن ئوت ،
كۆن بىلەن دېڭىز ،
روھ بىلەن تەن ،
بىر قولىدا ئۆرۈمچى
بىرقولىدا ئەل ئەيىن
ئاۋاز تىڭشاش پەرىشتىسىنىڭ .

http://ilkitap.blogbus.com

جۇپلەشكەندە تېلېفوندا لېۋىمىز
توختاپ قالار ئەتراپ جىپپىدە ،
لېۋىلىك غايىب بولار گىلاستەك ،
قولۇم غايىب بولار تېنىڭدە .
ئاندىن ئۇچۇپ كېتەر پۇررىدە
ئاۋاز تىڭشىغۇچى مالائىكە ۋە
بەخىرامان دانىلاۋاتقان
ئاۋازلارنىڭ ئوماق كەپتىرى ...

ئىسمىڭ بۇلاق -
بۇلدۇقلاپ چىققان ،
ھەر نەرسىدىن قولۇم تەگكەن
ۋە ھەر يەردىن قەدىمىم يەتكەن .
ئىسمىڭ ئۈزۈم -
ساڭگىلاپ تۇرغان تىل بېغىمدا .
ئىسمىڭ -پەرىشتىدۇر
ئەخلاقىمنى قوغدىغۇچى ،
كوچا -كويغا چىققان چېغىمدا .
ئىسمىڭ گۈزەل ھەسەل ھەرىسى
شىرنە يىغار ۋاقىت بېغىمدا .
ئىسمىڭ چىقار چىقسام مۇنچىدىن
ئىسمىڭ كىرەر كىرسەم ياتاققا .

http://ilkitap.blogbus.com

ئۇخلاپ قالار ئىسمىڭ تۈنلەردە
مەندىن بۇرۇن چىقىپ كارىۋاتتىن .
تاڭ ئاتقاندا
ئويغىنار ئىسمىڭ
سان ـ ساناقسىز ماكانلاردەك .

(3)

بىر كوزا قىزىل يۇلتۇزنى
چوقۇماقتا ھەيۋەتلىك خوراز .

بورانلىق تەن ،
تەن ئۈستىدە پۈرۈكلىغان ماگما ئېغىزى ،
مەجنۇنتال چىشلەر سايراپ ئۆز چېچىنى .
كرىستال: پۇت قوللارنىڭ سۆز يىلتىزى .
ۋارقىرا ! قومۇرۇلسۇن سۆز يىلتىزى .
ساراڭ بول، ھۇررا ساراڭ ! ياشا ساراڭ !
ئاتلارنى بوشىتىڭلار توسۇن ـ توسۇن .
تىنقىڭلار نەيزىلەرنى چىڭ پاتۇرۇپ
بىسىپ كىر ئەي قۇدرەتلىك بۈيۈك قوشۇن !

تەن سەپىرى ـ ھەربىي يۈرۈشتۇر
تېرىلەرنىڭ ئاستىدا ۋە ئۈستىدە .

http://ilkitap.blogbus.com

ئاياللار دۆلىتى
ئاتلانماقتا
پىللارغا مىنىپ .
ھەر ئىككى تەرەپ يېڭىلگەن ،
ھەر ئىككى تەرەپ يەڭگەن .
شىددەتلىك قانلىق جەڭ ،
بىر جەڭ ، توققۇزى رەڭ .
رەڭلەر قۇيۇنى يېنىمىزدا ،
مورلايدۇ ،چىشلەيدۇ ،چىچاڭلايدۇ
ئۆلۈم چاقماق چاقار قېنىمىزدا
يىقىملىق بۇ ئاۋازنى كىم ئاڭلايدۇ
تىڭشىماڭلار بىلجىرلىسا بىلجىرلىسۇن ،
توسماڭلار نېمە قىلسا شۇنى قىلسۇن ،
توشقانلار ئاپئاق ـ ئاپئاق ، توكى يۇمشاق
پۇتى ئوماق ،
ئىچىلىش ئوماق ،
تېمىۋاتقان تەر چىچەكلىرى
ھەممە بىر جۈپ قوڭغۇراق
بوغۇزىدا يالقۇن لەھەڭنىڭ ...

ئەي ،خانىش
بۇ شەھەرگە كەل ،

http://ilkitap.blogbus.com

كۈچتۈڭگۈر بىرقالپاقلىق پالۋان
سىنىك تەنتەنىلىك تەبرىكنامەڭنى
غالجىرلارچە ئوقۇشقا تەييارلانغان .
قوللىرىم - يۈگۈرۈپ يۈرگەن جاكارچى ،
تىرىلىرىم كۈلۈمسىرەپ تۇرغان
گاچا ئۇسسۇلچى ،
نىرۋىلىرىم ـئىتىلشۋاتقان ھۆرمەت توپى .
ئىدىيەم ياتلارنىڭ تارمار بولغان قوشۇنىدەك
ئەيىۋھەنناس، ئۆلمەكتە بىر ـبىرلەپ ...
كىچە ئۆزىنىڭ ھەشەمىتىنى ،ھەسرىتىنى ، تارىخىنى
تىرەڭنىڭ ئاستىدىكى قۇمغا يوشۇرۇنغان .
قۇملۇق ئىچىلماقتا مەخپىيىتىڭدەك
بايلىقىڭ ،كۈچ ـقۇدرىتىڭ ،غىربىلىقىڭدەك
تەن ئۆزىنى ئىزدەۋاتقان ،
تەن ئۆزىنى ئويلىنىۋاتقان ،
تەن روھىدا سۈكۈتكە پاتقان .
بۆيۈك ھەمدە خارلانغان تەن ،
ئىگىلەنگەن بىراق تىنچلانماس تەن ،
تەن ـتارىلىرى تەڭشەلگەن دۇتار ،
ھەۋەسلەر چەكمەكتە ، چالماقتا
تارقالغىنى جان ئالغۇر ناۋا .
تەن قەبىلە ئاقساقىلىنى تىزلاندۇرماقتا

http://ilkitap.blogbus.com

تەن ئايال پىرىخۇننى پىر ئويناتماقتا .
تەن شاراب ئىلاھىنىڭ ۋاللىدىغان قانىتىنى
ئېگىز ،سۇزۇك ئاپقۇرلارغا ئېرىتىشۋەتتى .
توشتى ،لېكىن خۇماردىن چىقمىدۇق ،
تۈگىدى ،بىراق يەنە قانمىدۇق .

تەن كۆكىدە ساقىماقتا يۇلتۇزلار ،
ئاياللارغۇ كېچىنى ئاۋاتلاشتۇرغان
ئاياللارغۇ كارىۋاتلاردا سۇ شەھەرلەرنى
قۇرغان ،ۋەيران قىلغان ، قايتا قۇرغان .
تەن زۇمرەتتەك پاكىز كېچىنى
گۈللۈك چىتقا ئايلاندۇرۇۋەتتى
ئاستىمىزغا كىرلىك قىلىپ سېلىنغان
تەر چىپىلداپ مەينەت قىلىنغان .
بىراق بىز ئەبەدىي بولغانمايمىز
گويا ئىبادەتخانىلاردەك
پاكىز بىز مۇقەددەس بىز .

ئەي ئەخمەقلەر، ھېچنېمە يوق ئۇ يەردە،
ئەي ئىچى قۇرۇقلار ، ئۆلۈۋاتقانلار ،ئىزدەۋاتقانلار
بىز ئۇ يەردە ،
كېلىپ بىزنى سۆيۈڭلار !

http://ilkitap.blogbus.com

ئەي ئادەملەر قېنى كۆزۈڭلار ؟
تۆگە ئىزدەپ ماڭدىڭلارمۇ تۆگىلىك ،
ئاستىڭلاردا تۆگىلەرنىڭ ئۆركىشى
ئۆركىشىدىن ئۆنى كۆرۈڭلار !
ئۆركەشلىگەن ئەمچەكلەرنىڭ ئۈستىدە
ئۈرۈپ ـ چىقىپ ئۇ قەدىمى قەپەسنى
سۈزۈك پەرۋاز قىلىشۋاتقان تېنىمىز .
كۆتۈرۈلگەن ئەمچەكلەرنىڭ ئۈستىدە
ئەل ئېھرامنى سىيلاۋاتقان قولىمىز .
تىكلەنمەكتە قايتا بابىل مۇنارى .
قىيا تاشتا يالىڭاچ رەسىملەر
جىلغىلاردا ئىڭراۋاتقان ئاۋازى ،
سۇ ئۇلارنىڭ ئۈزۈلمەس شۇ ئاۋازى .
دەقىقىدە، مەڭگۈلۈكتە ئېقىشۋاتقان قېنىمىز،
دەقىقىدە، مەڭگۈلۈكتە چاقناپ ئۆچكەن جېنىمىز،
مۆجىزىلەر غايىب بولدى، غايىب بولدۇق قېنى بىز؟
ئەڭ قەدىمكى مەدەنىيەت جىنسى بىلەن ئىپادىلەنگەن.
ئەڭ يۇقىرى جىنسىي پەللە ئۆلۈم بىلەن خاتىملەنگەن.
بۇنداق ئاخىرلىششىنىڭ سەۋەبىنى بىلمەيمەن،
ئەي، بابىل دۆلىتىنىڭ پۇقرالىرى.
بۇنداق كۆمۈلۈشنىڭ جەريانىنى بىلمەيمەن،
ئەي تەكلىماكان شەھەر خارابىلىرى.

http://ilkitap.blogbus.com

مەن گويا باشقا بىر زاماندىكى باشقا بىر تۇيغۇدىكى باشقا ئادەم
شۇنىڭ ئۈچۈن چۈچۈمەكتىمەن، ئەي، يالىڭاچ تام رەسىملىرى.
ئايال، تېنىڭ قۇياشتەك تەبەسسۇم قىلماقتا، تېنىم كىيىم ئىچىدە دولقۇنلىماقتا،
كىم ئۇ بىزنى ئۆيلەردە ۋە كوچىلاردا كېچىلەرگە مەجبۇرلاۋاتقان؟
كىم ئۇ يوشۇرۇن ئىگىمىزغا ھۆكۈمران بولۇپ،
بىز سەۋەبسىز، ئۇن ـ تىنسىز گۇناھقا پاتقان؟
بولدى بەس، چۈشەندۈرمەڭلار،
پۈت تىرەپ تۇرالمايدۇ ئەخلاقنى ھەممە
ئاقلاش، ئىزاھلاش، سۆكۈش ھەممە.
چۈنكى بىز ھالاك بولغانلارنىڭ ئەۋلادلىرى،
چۈنكى بىز شەھۋەت تويپاندىن قۇتۇلغانلار،
چۈنكى بىز تارىخنى يۇتۇۋالغانلار...

ئاڭنىڭ چوڭقۇر ئەينىكىدە
ئەكس ئەتكەن ۋەھىمىلىك ئىز.
ئەينەكلەرنىڭ ئارقىسىدا بىز
ئۆلمەكتىمىز، تۇغۇلماقتىمىز.

پۈتلىرىك ئارىسىدا
قىزىل قارلىغاچ،
نەم يالقۇن،
پاك نېلۇپەر.

http://ilkitap.blogbus.com

سۈپسۈزۈك مەستلىك
نېرۋىلىرىمدا يۈگۈرۈپ يۈرەر ،
غالجىرلاشقان مەرمەر تاشتەك
نەيزىسنى پۇلاڭلىتىپ قۇياشتەك .
ۋاقىت ئىللىپىسسىمان ،
قاغىلار ئۇچار
تۈن قاغىلىرى
ئىسسىق چوقۇپ
مەخمەل پەردەڭنى .
ۋاقىت كېرىلمەكتە ،
قۇدۇقتا ئاي
ئاي ئىتلىرى
غاجار توختىماي .
تەن ئىشكى ئېچىلغان
ۋاقىت كىرمەكتە، چىقماقتا.
چاچلىرىڭدا كېچە
ئاۋازىڭدا يۇلتۇزلار ،
تاپىنىڭدىن چوققاڭغىچە
ۋىلىقلىغان بۇلاقلار
سۇغارماقتا تېرەمنى .
ۋاقىت ئۆتمەكتە
كارىۋات يېنىدا .

http://ilkitap.blogbus.com

ساڭا ئاشقمەن ئۆلۈم ئىگىسى ،
شۇنىڭ ئۈچۈن ناتىۋانلىقىم
شۇنىڭ ئۈچۈن مىننەتدارلىقىم .
بۈيۈكلۈكۈم ،سىرىم ،بارلىقىم
قەپەستىكى سۇدەك ئاقماقتا ،
ساڭا .
لەۋلەر لەۋلەرگە ھىم چاپلاشقان ،
سۆڭەكلەر سۆڭەكلەرنى چاقناتقان .
ئېقىۋاتىمەن ،كۆيىۋاتىمەن ،ياڭراۋاتىمەن
تەن ئاخىرلاشقان ئاشۇ يەردە سەن .
ئەي ، ئۆلۈم ئىگىسى سەن ئاشۇ يەردە ،
يۈزۈڭدىن كۆتۈرۈلۈپ نۇرلۇق پەردە ،
كۆرۈنەر رۇخسارىڭ ،قىلىمەن سەجدە
سەن ۋاقىتنىڭ ھۆكۈمرانى ،
سەن ئالەمنىڭ سۇلتانى ،
سەن مېنىڭ ئىگەم ،
سېنى كۆرمەككە پېقىر يوق بولدى
تەن ئەينىكىدە مەن ئۆزۈم يوق .
مەستخۇشلۇق ئىلكىدە كۆزۈم يۇمۇلدى
سېنى كۆرەلىگۈدەك مېنىڭ كۆزۈم يوق .
سېنى ئىپادىلەشتە تىلىسىزمەن ھامان ،

http://ilkitap.blogbus.com

سۆزلەر يوقلىپ تاۋۇشلار قالغان
مەنە يوقلىپ جىمجىتلىق قالغان .
تەن ئۈستىدە يوقالماقتىمەن ،
باشلانماقتا تارىخ قايتىدىن .
ۋەھىي بىلەن تۇغۇلماقتا دىن ،
ئىبادەتخانىدا سۈكۈتتىمەن
پېقىر سىرلىق ،ئۇلۇغۋار ۋاستە
تىڭشاڭلار كېلىپ مېنى ئادەملەر !

ئاشۇ يەردە
بەرمەكتىمەن بېشارەت
تۇغۇلۇشتىن ،ئۆلۈشتىن .
دەم تارتماقتا دېڭىزنىڭ
سۇ ئاستىغا چۆكمەكتە تېنىم ،
ھاياتلىق توپان ئىچىدە .
ئاشۇ يەردە ئاچقۇزدى شەيتان
ئەۋرەتلىرىنى ،
ئېزىپ كەتتى ئەر ـ ئايال بىللە ،
جىنسىيەت دەرىخىدە شېرىن مېۋە.
ئاشۇ يەردە باشلانغان جەننەت
ئاشۇ يەردىن قوغلاندى ئىنسان
ئاشۇ يەردە دوزاخ ھالاكەت .

http://ilkitap.blogbus.com

بەرمەكتىمەن بېشارەت ،
ۋاقىت ئەمدى باشقا بىر ھالەت
يىللار بىزگە خۇددى دەقىقە
زامان يوقتۇر ئەمدى بۇ يەردە .
بەرمەكتىمەن بېشارەت ،
جان ئالغۇچى بىر قارا ئۆڭكۈر
دەم تارتماقتا يېقىندىن بىزنى ،
يىراقلاردىن يەرشارىمىزنى .
بەرمەكتىمەن بېشارەت
ئەي ئىنسانىيەت !

تەن سەپىرى يوقلۇققا سەپەر
ئالەم بىلەن تەن ئارىسىدا .

شەھۋەتىم ئايلانماقتا تېنىڭنى
تېنىڭ ئايلانماقتا قۇياشنى
قۇياش ئايلانماقتا سامان يولىنى ،
سامان يولى يېقىنلاپ قالغان
ئالەمدىكى قارا ئۆڭكۈرگە .
شەھۋەتىم ئۆرلىمەكتە ئۇستۈنگە
ئارىدا ۋاستە يوق بىۋاستەمەن .
شەھۋەتىم تارقالماقتا لەھزىلەرگە

http://ilkitap.blogbus.com

ھەر لەھزەم شۇنچە بۇيۇك ،شۇنچە تىرەن ،
ئۇ تۇتاشقان مەڭگۈلۈك بىلەن .
چۈكۈپ ھەرلەھزىگە پارلىماقتىمەن
ئىبادەتخانىدا ،كەڭ ئالەمدە مەن
ئىستىقامەتتە بۇ راھەتلىك تەن ،
بىھەۋەس، تىپتىنچ، يوپيورۇق.
قۇتۇلدۇم شەكىللەردىن ئەي ئىگەم ،
كۆڭلۈم ئادالاندى ساڭا تولۇق ،
سېنىڭ كەلمىكىڭ كەتمەككە ئوخشاش
سېنىڭ مەۋجۇتلۇقۇڭ بەجايىكى يوق
ئەزەلدىن بارسەن ،
ھەم يورۇقسەن ،ھەم قاراڭغۇلۇق.
بولغاندا مەن قەدەھتەك قۇرۇق
مەيسەن ئۆزۈڭ كىلىپ تولغۇچى .
تۇرمۇشتىكى بۇ كىچىك كاللام
پارقىراپ تۇرغان بىر تامچە سۇ ،
ئەي، ئويان سېنى سىغدۇرالماس ئۇ
جىنچىراغ مەن لىپىلداپ تۇرغان ،
سەن چېكى يوق زور قاراڭغۇلۇق ،
مەن تەلتۆكۈس ئۆچمەستىن تۇرۇپ
كۆرەي سېنى قانداقمۇ تولۇق ؟
ئادەملەر ئارىسىدا مەن تەنھا ئادەم ،

http://ilkitap.blogbus.com

لېكىن بىللە دائىم سەن بىلەن .
سەن بىلەن ماڭىمەن، كۆرمەس ھېچ كىشى .
سەن بىلەن ياشايمەن، سەزمەس ھېچ كىشى .
يوقلىمەن ئەگىشىپ ساڭا .
سۆزلەيسەن ياتاقتا، ئىشخانىدا ماڭا
يېنىمدا كىشىلەر ،ئىشىتمەس ھېچ كىشى.
تەنھالىق ساڭا قىلغان ئىبادىتىمدۇر ،
تەنھالىق ئىككىمىزنىڭ نەپەس ئېلىشى.
بۇ يەردە ،بۇ كارىۋاتتا ،بۇ مىنۇتتا
يالغۇزمەن تېنىڭ يوق،
كۆزۈڭ يوق ،قۇلىقىڭ يوق، ئاغزىڭ يوق ،
كۆرىسەن ،ئاڭلايسەن ،سۆزلەيسەن تولۇق .
مېنىڭ ئەمەس بۇ قول ،
بۇ كۆز ،
بۇ قۇلاق ،
ئەسلىدە يوق ئىدىم ئەمدى مەن يوق .

تەن سەپىرى
مۇقەددەس سەپەر
رەببىڭنى كۆر تىگشا ۋەھيىنى !

تېنىم كېچە مەھكەم تاقالغان ،

http://ilkitap.blogbus.com

كۆكرىكىمدىن بىرجۇپ نۇر ئوقى
تېشىپ ئۆتتى چەكسىز كېچىنى .

ئەي، ئۇلۇغ سۇ باش - ئاخىرى يوق
ساڭا چۆمۈلدۇق سېنى بىلمەيمىز .
بىز ئاق كەپتەر جان تېنىمىز سەن
بويۇن سوزۇپ سېنى ئىزدەيمىز .
قەسىر سېنىڭ كالللىمىزدىكى
كىرىۋالدۇق ئۆزىمىز بىراق .
توشۇپ كەتتۇق قاراڭغۇلۇقتا
تېنىمىزدە تۇرسا بىر چىراغ .
سۆزگە سىغماس سەندىكى مەنە
دەپ بولغان سۆز ئۆلۈككە ھېساب .
ئەمدى قانداق مەنە بىرەرىمىز
ئەي، تەپسىرى ئېيتىلغان كىتاب ؟
سەن تىرىكسەن ، مەڭگۈ تىرىكسەن
ھەر زامانغا سۆزلەيسەن يېڭى .
سېنىڭ سىرىڭ مەڭگۈلۈك پاك سىر
بىز تۇيغۇدا ،تۇيغۇمىز قېنى ؟
ئىچ - ئىچىمدىن خۇشاللىق ئەنە ،
مىننەتدارلىق ،شۈكرى ،تەنتەنە .
تۇيغۇم يېڭى ھەر دەقىقىدە

http://ilkitap.blogbus.com

ھەر شەيئىدە يىپپېڭى مەنە .
بۇ كۈنلەر بۇ كۈنلەر ئەمەس ،
بۇ كۈنلەردە مەن مېنىڭ ئەمەس ،
تۇتقانلىرىم ساز ،نەرسە ئەمەس .
بارماقلىرىمدا يېنىك مۇزىكا ،
مېنى چالماقتا ، چېلىنۋاتقان كىم ؟
ئېقىپ كىرمەكتە شىلدىرلاپ ئاستا
مېنى غەرق قىلىنۋاتقان كىم ؟
ئەي ساقى ، مەن كۆتۈرەلمىدىم ،
تېشىپ كەتتى تېنىم پىيالەم .
كۆزۈمنى يۇمدۇم ،يۇمۇلدى دۇنيا
كۆزۈمنى ئاچتىم ، ئاچتى يوق ئادەم.
كىرىپ كەتتىم چەكسىز لەززەتكە ،
بالىياتقۇغا ئايلاندى ئالەم ...
پەيغەمبەر مىڭ يىلغا تەڭ بىر لەھزىدە
كۆتۈرۈلدى روھى ئالەمگە .
پەيغەمبەر
چىپ -چىپ تەرلىمەكتە ،
ۋەھىي كەلمەكتە .

«ئۇنىڭ كۆرۈنۈشى چىرايلىق بولۇپ
يۇقىرى ئۇپۇقتا تۇردى .

http://ilkitap.blogbus.com

ئاندىن ئۇ ئاستا ـ ئاستا يېقىنلىشىپ
تۆۋەنگە ساڭگىلىدى .
ئۇ ئىككى پاچاق مىقدارى
ياكى ئۇنىڭدىنمۇ يېقىنراق يېقىنلاشتى»

پەيغەمبەر
كۆردى ،
ئاخىرلاشتى .

(4)

پاتتى قۇياش تەن ئۇپۇققا
توشتى زامان قالمىدى پۇرسەت .
ئاخىرى قايتىپ كەلدۇق ئىنسانلار
ئاچ ئىشكىنى چەكلەنگەن شەھۋەت !
ھېچنەرسىدە قالمىدى لەززەت ،
قالمىدى سىر ياكى كارامەت
نىقابىڭنى ئاچ مەدەنىيەت !
كوچىلارغا پاتماس ئادەملەر
ئۆي ـ ئۆيلەردە ،ئاپتوبۇستا لىق .
يەر ـ يۈزىگە سىغماي شەھەرلەر
كۆچتى سۇ ۋە يەر ئاستىغا زىق .
ئادەملەر كۆپ ، ئادەم يېگانە
قىلغىنى ئىش ئەمەس غېرىبلىق .

http://ilkitap.blogbus.com

ئادەم يېنىپ تۇرغان بىر چىراغ
پۈۋلىمەكتە ئۆزىنى بىراق .
ئادەم بىر توپ ئادەملەر بىلەن
ھەر بىر ئادەم ئۆزىدىن يىراق ،
ئۆزىدىكى قاغجىراش پەقەت .
ئىنسانلارنىڭ ئاخىرقى نۇرى
يېنىپ تۇرار كۆزلەردىن شەھۋەت.
تىرىكلەرگە ماكان يوق بۇندا
ئىگىلەنگەن ئۆلۈك رەسمىيەت .
بۆيۈك قىممەت قۇربان قىلىنغان
ئەڭ ئەرزىمەس نەرسىلەرنى دەپ.
ئادەملەرنى قويىمىز نەگە
ئىشلەنمەكتە ماددا تۆپىلەپ .
نەشرىياتلار ئەسەبىيلەشكەن
ئۆچۈۋاتقان كىتابلاردىن خەت .
قوغلاشماقتا ئۆلۈم سۆرىتى
غالجىرلاشقان بۇ مەدەنىيەت .
ئادەم ئۆلدى قاراپ بېقىڭلار
ئۆلمەكتە بىر ۋاستىغا مەقسەت ،
ئۆلمەكتىمىز ھەي ئىنسانىيەت !

مانا ئەمدى قالمىدى ئادەم

http://ilkitap.blogbus.com

قالغىنى تەن ۋە ئادەتلىنىش .
قالدى بىزگە ئەرزىمەس تۇرمۇش
سوغ، چۈپرەندە ، زېرىكىشلىك ئىش.

مانا ئەمدى قالمىدى مەنە
كەتتىغۇ بۇ دۇنيا چۆلدەرەپ .
ئۈستىمىزدە ئاسمان قۇپقۇرۇق ،
زېمىن مەۋجۇت مەنىسىز سوغۇق .
مۇمكىن ئەمەس مەۋجۇتلۇق ،يوقلۇق
مۆجىزىسىز قالغاندا ئالەم .
مۆجىزىدۇر ھەر بىر دەقىقە
بولسىلا بىر سەزگۈدەك ئادەم .
مۆجىزىسىز قالغاندا ئالەم
ئاجىز، يالغۇز، خۇداسىز ئادەم.
دىن بولمايدۇ، قالغىنى ئادەت،
ئۇ زاماننىڭ ئاخىرلاشقىنى
ئۇ يېقىنلاپ قالغان قىيامەت.

ئالدىرايمىز
يوقتۇر ۋاقتىمىز.

ئەي دۇكانچى قورقۇۋاتامسەن؟

http://ilkitap.blogbus.com

پەشتاختاڭدا ھەممە مال تولۇق،
سەۋەب نېمە ئەمدى ۋاقت يوق.
ئەي خېرىدار ئالدىڭ ھەممىنى
بىراق ئىچىڭ تۇرار قۇپقۇرۇق،
سەۋەبى نېمە؟ ئەمدى ۋاقت يوق.

ئەي مۇخبىرلار يازدىڭلار تولۇق
ھادىسىنى مەنىسىز قۇرۇق،
ماھىيەتچۇ؟ ئەمدى ۋاقت يوق.

ئەي ئىنسانلار، نېمە بۇ زېمىن؟
بۇ پايانسىز ئىبادەتخانا،
بىلمىدىڭلار ئۇ كىم؟ بىزلەر كىم؟
ئىستىغپارغا ئەمدى ۋاقت يوق.

ئەي ئۇلۇغ قاتىل، قورقۇۋاتامسەن؟
ئەي ئۇلۇغ ئۆلۈك، قورقۇۋاتامسەن؟
ئۆلۈش شەكلى سەن تىرىك ئېسەن،
تۇرغىن! ساڭا ئەمدى ۋاقت يوق.

ئەي پەيلاسوپ، چەكتىڭ كۆپ جاپا،
ئىنسانلارغا ئىزدەپ باشپاناھ،

http://ilkitap.blogbus.com

ئۆزۈڭگىچۇ؟ ئەمدى ۋاقىت يوق.

ئەي ئالىملار ، قېنى مەرھەمەت
بىلگىنىڭلار شۇنچىلىك پەقەت ،
ۋاقىت چەكتۇر ، ئەمدى ۋاقىت يوق .
ئەمدى
ۋاقىت
يوق !
مەنبە: «چۈمبەلدىكى كۆز»

http://ilkitap.blogbus.com